

Jõelähtme

vallaleht

NR. 143
APRILL 2009

SISUKORD

Kulupõletamise
ahelreaktsioonist

Persoon Kadri Tali

Neemes käivitub uutmoodi
postiteenus

Jõelähtme laululaps 2009
tulemused

Lapsed joonistasid
postkaarte

Eestit esindasid Loo
mudilased

Jõelähtme III rattamaraton
läks korda

Loo kooli õpetaja tuli
Euroopa meistriks

Võerdla küla ajaloost

Nimed Jõelähtme
vabadussambal

Maardu
graniidikaevandusest

Vaablase nõel on surmav

Loo – Maardu tee-ehitus ja
viitskulptuur

Europarlamendi valimised
– poliitiline välireklaam
keelatud

Dirigent Anu Tali kevadine
kingitus valla koolidele

Kaberneeme Klubi tõi uue auto

Meie maastikul ja metsades puhkevad sageli suured põlengud. Möödunud aastal oli Eestis 2000 tulekahju. Riigi Päästeametil ei piisa alati pritsimehi, tulekahju korral on iga oskaja abimees kulla hinnaga.

Jõelähtme valla vabatahtlikul päästeteenistusel oli rõõmupäev – senisele autopargile, kus juba GAZ-66, GAZ-53, paakauto Volvo ja Kostivere GAZ-53 olemas, lisandus nüüd tuliuus ZIL-130.

Kaberneeme Klubi pealik Rait Killandi tõi auto Jõelähtmesse. “Kuiigi auto sünniaastaks märgitakse 1984 ja läbisõiduks 80 000 kilomeetrit, ei ole tegemist mingi mahakantud masinaga. Tuletõrjeauto süda ja tähtsaim tööorgan on veepump, mis vahetati äsja ja seetõttu on auto meie jaoks täiesti uus.

ZIL-130 on olnud Tallinna kesklinna päästekomando põhiauto ning osalenud kõikidel päästeoperatsioonidel. Kaasaegsete autode saabudes pandi see tubli auto reservi, kus ta meid tänaseni ootas. See on olnud Eesti parimaid autosid; täna tuletõrjeautot vastu võttes olid paljud päästjad tulnud heade nõuannete ja soovidega selle masinaga hüvasti jätma,” rääkis Rait Killandi.

Jõelähtme valla Kaberneeme Klubi on olnud aktiivne ja vabatahtliku päästetööga hästi toime tulnud, mistõttu tegi vald ettepaneku, et klubi võtaks kogu valla vabatahtliku päästeteenistuse tegevuse koordineerimise enda peale. Kaberneeme Klubi saab uue auto vastutavale hoiule ja vald annab päästekomandole tegevuseks vajalikud rahalised vahendid. Kuna Kaberneeme Klubi liikmetel on olemas korralik paat, siis tegi Päästeamet neile ettepaneku hakata

ka valla väikesaari kaitsma ning merepäästega tegelema.

Vabatahtliku päästetööga ollakse tõsiselt ametis juba 2001. aastast alates.

Rait Killandi: “Viis aastat tegime seda tööd täiesti tasuta, ilma igasuguse toeta. Eelmisest aastast alates läks juba pisut lahedamaks – vald tuli meile appi, samuti oleme mullu kevadest peale ametlikult valves ööpäevaringses üleriigilises Päästeameti 112 operatiivses valmisolekusüsteemis. Päästekeskus saadab meid automaatselt lähipiirkondadesse appi. Saime Päästeametiga kokkuleppele, et iga väljakutse puhul korvatakse meile kütuseraha. Vabatahtlikud ongi selleks, et leida toimetulemiseks lahendusi ka kehvemal ajal.”

Tuletõrjeauto tuli õigel ajal

Kulupõletamise hooaja alguseks on uus tuletõrjeauto kiirreageerimiseks valmis.

Suured lagedad alad ja metsamassiivid kujutavad kulupõlemise ajal ja veel terve kuiva suvegi meile kõigile väga tõsis t ohtu. Sinna, kuhu riigi Päästeameti käsi ei ulatu, jõuavad hädasolijale esimesena appi kohalikud vabatahtlikud pritsimehed.

Tulekahju korral on iga oskaja abimees kulla hinnaga.

Kes on need inimesed, vabatahtlikud tuletõrjujad?

Rait Killandi vastuses sellele küsimusele kumab kõvasti optimismi.

“Entusiasmist ja vabatahtlikest meil puudust ei ole. Kaberneemes on vastava väljaõppe saanud kaheksa inimest – me võime teha iseseisvalt tööd. Neemes on samuti suur meeskond

koolitatuid päästetöödeks valmis. Järgmine meeskond läheb koolitusele maikuu – veel 21 meest soovib saada vabatahtliku päästja pabereid. Viimasel ajal oleme oma tähelepanu suunanud eelkõige noortele.”

Komandopealik kinnitab, et sisemine kutse hakata vabatahtlikuks päästjaks ärkas õige lihtsalt. Päästeameti kaardil tsoonide jaotust uurides avastas Rait Killandi, et elab paigas, kuhu riikliku tuletõrje ja päästeameti meeskonnad niipea kohale ei jõua. Teisalt vaadatuna on meil kõigil vedanud, et üks vabatahtlik kodanikuühendus on võtnud avaliku teenuse osutamise enda peale ja et kohalik

omavalitsus saab avaliku teenuse osutamise rahumeeli anda üle usaldusväärsele partnerile, mittetulundusühingule. Riikliku päästetegevuse nurgakivi ja mõte on inimkannatanuga õnnetuste arvu vähendamine.

Abivallavanem Priit Põldmäe kiidab valla ja klubi koostööd ning meenutab, et sõjaväes sundaega teenides juhtis ta just samasugust tuletõrjeautot. Rait Killandi kahetseb, et nende komando pole veel niipea talvisel ajal lõõgivalmis – kaasaegne pritsikuur, kus auto saab soojas ruumis alati stardivalmis olla, on meeskonna suur unistus. Ta loodab selles asjas taas vallavalitsuse peale. Ja kui ükskord juba pritsikuur on valmis saanud, siis ehk seejärel peaks tööpoolest ka pritsimeeste pasunakoori loomise käsile võtma? Aga lõpetuseks kinnitab ta: “Mu sisetunne ütleb, et suvi tuleb kuiv. Meie oleme valmis aitama ja päästma kõiki, kes abi vajavad!”

Aitäh Kaberneeme klubilistele ja jaksu kõigile vabatahtliku töö tegijaile!

Merike Metstak

VOLIKOGU VEERG

Väino Haab
volikogu esimees

Hea lehelugeja!

Alljärgnevalt teen ülevaate volikogu märtsikuu istungist. Märtsikuu volikogu istungil oli päevakorras kakskümmend kolm päevakorrapunkti.

Kolm olulist otsust olid Jõelähtme Valla ja Sihtasutuse Rebala Fond koostöölepe heakskiitmine, SA Rebala Fond põhikirja muutmine ja Asutus Rebala likvideerimine. 27. veebruaril toimunud istungil sai vallavalitsus ülesande moodustada Asutus Rebala likvideerimise ettevalmistamiseks komisjon, kes tooks otsuse eelnõu koos põhjenduste ja lahendustega märtsikuu volikogu istungile. Komisjonis tehtu oli põhjalik ja volikogu otsus üksmeelne. Asutus Rebala kohustused antakse üle SA-le Rebala Fond.

Volikogu otsustas rahaliste kohustuste võtmise Harjumaa Omavalitsuste Liidu projektitaotluse pealinna regiooni omavalitsusüksuste koostöö ja haldusvõimekuse tõstmise raames omafinantseeringu ulatuses. Vastuvõetud otsus annab võimaluse ühistegevuse arendamiseks ja ühtse seadusandluse vastuvõtmiseks peamiselt kolmes valdkonnas. Esiteks infrastruktuur – sellest kõige tähtsam ühistransport. Teiseks keskkond – eelkõige rohevõrgustik, jalgrattateed, puhkealad – ja kolmandaks planeerimine.

Nii on talitatud Helsingi, Stockholmi ja Kopenhaageni pealinnade regioonides.

Ka meie volikogu liikmete hulgas on Tallinna linna pea algatuse toetajaid, kes kutsus Tallinna lähivaldasid ühinema Tallinna linnaga. Harjumaa Omavalitsuse Liidus valitseb küll praegu teine seisukoht, mida me oleme toetanud, et see koostöö võiks olla lepinguline ja et omavalitsused siiski säiliks.

Informatiivse päevakorrapunktina esitas Jõelähtme valla finantsjuht Önneli Varend ülevaate eelarve täitmisest. Esialgsel andmel on laekunud 22,3% eelarvetulude aastamahust, mis on küll positiivne, kuid ei anna põhjust arvata, et maksulaekumised jätkuksid sama heas tempos aasta lõpuni. Jõelähtme valla teede remondiks eraldati riigi poolt tänava 960 200 krooni, mis on neli korda vähem kui aastal 2008, mil teede raha anti meile riigi poolt 3,77 miljonit krooni.

Sotsiaalosakonna juhataja Kristiina Välba tõi volikogu Jõelähtme määruse nr 134 eelnõu "Hooldajatoetuse määramise ning maksimise kord Jõelähtme vallas", mis ka kinnitati. Täiskasvanud isikute hooldajatoetuse maksimise korra suurim muudatus seisneb selles, et hooldusvajaduse otsustab sotsiaalkindlustuse amet puudeastme tuvastamisel.

Volikogu kinnitas oma otsusega vallavalitsuse poolt esitatud eelnõu, kus vald on ette näinud tulusid vara võõrandamisest ja vallavalitsus on teinud ettepaneku võõrandada enampakkumise teel kaks kinnistut: Liivamäe külas 6,4 ha ja Linnamäe kinnistu.

Vanemspetsialist Triin Lindau esitas volikogule eelnõu taotleda munitsipaalomandisse sotsiaalmaana Kostivere alevikus asuva Kostivere puhkeala 1,8 ha. Seni puudub alevikul avalike ürituste korraldamise koht. Soov on rajada koosviibimiskohale lisaks ka lõkkeplats, külakiik, vabaõhulava, laste mänguplats ja jõe äärde ujumiskoht.

Kinnitati otsus üle anda Loo teeninduskeskuse kinnistu OÜ-le Jõelähtme Varahaldus.

Päevakorra viimaste punktidenä otsustati koostöökokkuleppe sõlmimise heakskiitmine ja valla osalusega mittetulundusühingu Koljunuki asutamine, mille eesmärk on taotleda Koljunuki sadama ja poolsaare infrastruktuuri väljaarendamiseks Euroopa Liidu rahalisi vahendeid.

Volikogu õigusaktide ja istungite protokollidega on igal vallakodanikul võimalik tutvuda valla kodulehel www.joelahtme.ee.

Soovin kõigile kena kevadet!

Eesti Post avab Neemes frantsiisikontori

Seoses postivõrgu töö ümberkorraldamisega sulges Eesti Post lhasalu postipunkti.

Alates 1. maist 2009 osutab postiteenuseid Neeme raamatukogu töötaja Jõelähtme valla ja Eesti Posti vahel sõlmitud frantsiisilepingu alusel. Vastu võetakse liht- ja tähtkirju, postipakke ning rahakaarte. Samuti saab tasuda makseid, võetakse vastu perioodika tellimusi ning müüakse tavapäraselt postikaupa: postmarke ja postkaarte.

Juhime tähelepanu asjaolule, et postiteenuseid ei osutata kogu raamatukogu lahtioleku aja vältel, vaid kolmel päeval nädalas kaks tundi päevas.

Neeme raamatukoguga lepatakse teenuse osutamise ajad kokku lähiajal ning info paigutatakse raamatukogu seinale.

Näidatud ajavahemikel võetakse vastu saadetisi, perioodika tellimusi ja saab tasuda makseid.

Postmarke ja postkaarte saab osta kogu raamatukogu lahtiolekuaja jooksul.

Oluline erinevus on veel see, et frantsiisikontorist ei saa postisaadetisi kätte. Neid

väljastatakse edaspidi Neeme elanikele Kostivere postkontorist. Paraku pole kõigil inimestel mugav oma saadetise järele Kostivere sõita. Tähtitud kirju toob elanikele endiselt kätte kirjakandja, kuid selleks, et postipakk koju toodaks, tuleb kirjakandja koju tellida.

Kirjakandja saab koju tellida järgnevalt:
1. Eesti Posti kliendiinfo telefonil 1661 või e-posti aadressil info@post.ee. Tellimusi võetakse vastu esmaspäevast laupäevani kella 9.00–18.00;
2. Eesti Posti kodulehelt www.post.ee/ kirjakandja;
3. kutsekaardiga, mis toimetati märtsikuu igasse piirkonna postkasti. Täidetud kutsekaart tuleb panna lähimasse kirjakasti või anda frantsiisikontori töötaja kätte.

Kirjakandja tuleb teie juurde kolme päeva jooksul alates tellimuse Eesti Posti jõudmise päevast.

Kirjakandjat koju või ettevõttesse kohapeale tellides on võimalik kasutada lisaks saadetise kättesaamisele veel muidki Eesti Posti teenuseid.

Elu- või asukohas osutab kirjakandja järgnevaid teenuseid:

1. kirisaadetise vastuvõtmine/väljastamine täht- ja väärtisaadetisena;
2. postipaki vastuvõtmine/väljastamine täht- ja väärtisaadetisena;
3. rahakaartide saatmine;
4. ajakirjandustellimuste vormistamine;
5. maksete tasumine;
6. postimaksevahendite müük;
7. pensionide ja muude sotsiaaltoetuste väljamaksmine Eesti Posti vahendusel.

Kirjakandja kojutellimise teenus on lähimast postkontorist kaugemal kui 5 km asuvatele klientidele tasuta, maksta tuleb ainult postiteenuste eest.

Loodame, et Neeme elanikud harjuvad peagi muudatustega ja näevad, et postiteenuse kättesaadavus pole neile sugugi halvenenud.

Lisainfot saab küsida Eesti Posti kliendiinfo telefonil 1661.

Koerakuut tuleb seadustada!

Alates 1. maist hakkab kehtima ehituseaduse muudatus.

Seadusemuudatuse kohaselt tuleb alates 01.05.2009 anda kohalikule omavalitsusele teada oma kavatsusest püstitada väikeehitist, mille ehitisealuseks pinnaks on vähem kui 20 m². Selle hulka arvestatakse ka koerakuudid ja puude hoidmise varjualused. Kohaliku omavalitsust tuleb teavitada kirjalikult, esitades vabas vormis kirjelduse planeeritavast ehitustegevusest koos asendi-

skeemiga vastava väikeehitise soovitud asukohaga. Kui kohalik omavalitsus ei esita 10 tööpäeva jooksul alates teavitamisest oma pretensioone, siis võib inimene lugeda oma kavatsuse kooskõlastatuks ja rahulikult koerakuuti või näiteks liivakasti ehitama hakata. Riigilõivu sellele toimingule ei ole määratud.

Anu Mumm
Jõelähtme valla
ehituse vanemspetsialist

Raamatu toimetaja Rein Veski.

Kallavere küla raamat oli parim!

Kallavere küla ajalugu käsitlev raamat "Kallavere, Lillevere, Päsies 1241–2006" on äratanud huvi küla piiridest kaugemalgi.

Eesti Genealoogia Selts nimetas raamatu parimaks genealoogiaalaseks teoseks eelmisel aastal ja pidas seda oma aukirja vääriliseks. Viimsi Kultuuriloo Seltsi kodulooringi koosolekul 4. aprillil anti Eesti Genealoogia Seltsi aukiri üle Roots-Kallavere Küla Seltsile kui raamatu koostamise eestvedajale. Jaan Tagaväli, EGS juhatuses liige ja seltsi Tallinna osakonna esimees, avaldas tunnustust raamatu koostajatele ning arvas, et raamat võiks olla eeskujuks teistele küladele oma ajaloo kirjutamisel. Roots-Kallavere Küla Seltsi ja koostajate poolt tänas tunnustuse eest Raul Kurg.

Agu Kööp

Peagi on emadepäev. Emast, oma perest, õppimisest ja elust jagab lu-gejaga mõtteid Kadri Tali. Loo kul-tuurikeskuses valla laululaste võis-tulaulmist kokku võttes sõnas ta, et armastus muusika vastu sünnib lapsel kodus. Kadri Tali väärtushin-gangud pani omale kohale ema ja kodu, aga sellest jutustab ta ise.

Kodu on minu meelest üldse kõige alus. Lapsena me seda tavaliselt ei märka, sest siis tundub ema-isa, õe-venna, vanaema-vanaisa lähedalolek nii iseenesestmõistetavana. Alles tagasivaadatuna saad aru, et see lihtne teadmi-ne, et kõik need inimesed on sinu jaoks olemas, tähendabki tugevat ja turvalist kodu. Meie kodu just selline oligi. Tublid ja töökad vanemad, kelle töökohtade valik elu jooksul on piirdunud ühe ja sama ala, kutsumuse ja asutusega. Palju aega pühendas meile meie armas vanaema, kes päevast päeva vedas meid nii muusikakooli, näi-teringi kui ka laulukoori. Juba päris koolieelikuna võttis ta meid kaasa bussiekskursioonidele tolla-sesse Leningradi, Novgorodi ja mujale. Nendest aegadest on jäänud väga tugevad mälestused vene ajaloost, kirjandusest ja kultuurist. Mäletan veel, et ega see meiega reisimine talle kerge ei olnud. Meid oli ju kaks energilist last ja kahes peas tekib hulgaliselt rohkem häid ja halbu ideid kui ühes peas. Näiteks otsustasime me Talvepa-lee juures lõikama panna ja vanaema nägi kurja vaeva meil järelepüsimisega.

Meid on lapsest saadik õpetatud haridust ja tööd väärtustama, kuigi see kardetavasti kõiges ei ole nii hästi õnnestunud kui meie vanema-tel. Kuna alustasime muusikaõpinguid koos harilikku kooli astumisega, siis oli vanemate nõudmine, et muusikakoolis käimine kestaks vähemalt kuni põhikooli lõpuni. Ehk kuni selle ajani, mil meil peaks piisavalt mõistust olema, et natuke rohkem ise oma valikute üle otsustada. Nii juhtuski, et peale põhikooli lõppu otustasime astuda Tallinna Muusikakooli ja selleks ajaks oli muusika just see, mis tõusis meie elus esimese-le kohale – Anul ühel ja minul teisel moel.

Tuleme Anuga kodust, kus väärtustati head haridust. Meie ema Anne on teadlane, mate-maatik. Lapsena ehk ei suutnud me mõista tema rangust kõiges, mis puudutas kooli, õpetajate ot-suseid, õppetööd ennast ja seda, mis puudutas vastutust valitud hobide osas. Nagu lastel ikka, kõikused meie huvid vastavalt aastaegadele ja muidu tujudele – kord tahtsime bändi teha, kord näiteringis käia... Lisaks tahtsime ju meigi lihtsalt väljas mängida, jalgrattaga sõita ja mitte millegi pärast muretseda. Täna oleme oma ema üle ääretult uhked. Mida aeg edasi, seda rohkem väärtustame tema saavutusi nii Nõukogude Liidu ajal, mil eriti just reaalaralade teadlastel oli konkurents laial Nõukogudemaal väga suur. Veel praegu on ta jätkuvalt jõuliselt tegev teadusalal ja on õppejõud Tallinna Ülikoolis. See on olnud tema elu keskmeks ja pidepunktiks ja usun, et läbi selle vaatenurga on ta ka meile olnud parem ema. Ta on väga tugev õppejõud, olen seda tundud omal nahal, koolitöid tehes. Tema õpetamise meetodid iseloomustas asjaolu, et ta võis lõputult teoreeme ja valemeid lahti seletada ja mitte kunagi ühtegi tehet sinu eest ära teha. See tundus tollal väga ebaõiglane, aga lõpptulemus oli see, et meile oli õppimine väga lihtne – kõik oli lahti seletatud ja lõpuni mõeldud. Kui nüüd kristalselt aus olla, siis Anul vist siiski rohkem kui minul... Minul aitas vahel ka teadmisest, et kõrval on nutikas õde, kes hädas aitab. See on kak-sikute viis ja eelis elus edasi minna, teineteist täiendama.

Meie peres kasvab poeg Oskar ja peagi ootame talle väikest venda. Kindlasti ei taha me esitada oma lastele mingeid nõudmisi eluala valikute osas. Küll aga kavatsen oma ema kopeerida teatud nõudlikkuse osas, mis võiks seineda motos: “Kui oled midagi alustanud, siis viid selle ka lõpule”. Kuna muusikal on meie peres suur

Meid oli ju kaks energilist last ja kahes peas tekib hulgaliselt rohkem häid ja halbu ideid kui ühes peas.

Meie peres kasvab poeg Oskar ja peagi ootame talle väikest venda. Kindlasti ei taha me esitada oma lastele mingeid nõudmisi eluala valikute osas. Küll aga kavatsen oma ema kopeerida teatud nõudlikkuse osas, mis võiks seineda motos: “Kui oled midagi alustanud, siis viid selle ka lõpule”. Kuna muusikal on meie peres suur

erakogu

tähtsus, siis kindlasti on olemas õhkkond, mis soodustab pillide õppimist, laulmist, ooperis ja kontserdil käimist. Juba praegu meeldib see kõik Oskarile väga. Usun, et muusikaõpe muudab inimesed igas eluvaldkonnas tugevamaks: sotsiaalsemaks, enesekindlamaks ja loominguli-semaks. Näiteks õpetab koorilaul hästi kollek-tiiviga arvestamist, meeskonnatunnet ja annab aimu koostegemise rõõmust. Eesti koolihariduses on sellel olnud alati väga suur tähtsus. Muusika- ja koorilauluõpe isegi tavakoolis on meid eristanud muu maailma hari-dustavatest ja minu arvates olnud meie eriline tugevus.

Eestis on viimase paarikümne aasta jooksul juhtunud palju tore-dat, millest me pidevalt kuulnud ja rääkinud oleme: Eesti perede võimalused, valikud ja silmaring on tohutult laienenud, lastel on suurem valikuvabadus nii hobide kui vaba aja veetmise osas. Samas aga on paljud asjad jää-nud kahe silma vahele. Üks neist on heade õpe-tajate väärtustamine ja hoidmine. Minu arvates on kaasaja koolides peamine tähtsus õpilaste vajaduste igakülgne arvestamine, teadmata, kas see ka neile pikemas perspektiivis kasu toob. Õpilastele on selgeks saanud nende õigused,

kuid täiesti tundmata on kohustused. See loob olukorra, mis ei paku headele õpetajatele-õppe-jõududele stiimulit oma tööd jätkata. Nii kaovad koolidest ja huviringidest head, energilised ja teotahelised õpetajad, oma ala professionaalid, kes armastavad küll oma tööd, kuid ei suuda praeguses süsteemis, kus ka lapses on nagu “kliendid”, vähese palga ja pideva stressi all vastu pidada. Tundub, et tänases Eestis on kaks valdkonda, mis üldsuse jaoks nagu ei olegi prioriteetid: arstidele ja õpetajatele turvatunde ja võimaluste loomine. Meil on välja kujunenud süsteem, kus suuremat rõhku pannakse tagajär-gede likvideerimisele kui nende ennetamisele. Tähtsam on vanglate kui koolide rahastamine. Ma ei tea, mis sellise mõtteviisi ja otsused ting-ib. Ehk äkki tuleb see lapsepõlvest, turvalisest kodust pärit teadmine, et arst ja õpetaja on kaks ainukest ametit, kus eetika on esimesel kohal ja seega ei jäta nad kedagi ravimata ega õpeta-mata õige raha puudumisel. See tundub mulle karjuvalt ebaõiglane.

Praegu oleme vanade traditsioonide ja vanadel heade õppejõudude toel saanud hakkama 20 aastat. Peagi tuleb aeg kus mälu traditsiooni-de ees hakkab tuhmuma ja eelmine põlvkond kaob koos oma turvaliste teadmiste ja eetikaga. Millistel väärtustel me siis on kodu-kooli ja ühis-

KADRI TALI

Muusiku haridustee algas Tallinna Muusi-kakeskkoolis koorijuhtimise erialal, mille ta lõpetas ka Eesti Muusikaakadeemias. Ta on töötanud üle kümne aasta Eesti Kontser-di projektijuhina. Üheks oma olulisemaks saavutuseks peab Kadri määndžeritööd Põhjamaade Sümfooniaorkestri juures, kus ta on korraldanud kõik orkestri 11 menukat hooaega. Alates 2005. aastast tegutseb Kadri Tali juhtimisel Tali Management, mis korraldab peale klassikaliste kontsertide ka hulgaliselt kergema suunitlusega kontserte. Kadri Tali produtseerida on olnud ka popu-laarne Stenbocki Üemuusika-sari. Kadri on olnud Kooristuudio "Ellerhein" mudilaskoori-de dirigent 10 aastat: 1992 - 2002.

konda edasi veame? Siis jääb vist alles vaid loo-tus tugevale kodule, perekonnale, kelle mäles-tustel ja teadmistel peab iga uus pereliige oma elus õppima ja vigasid vältima. Jääb vaid üle loota, et emadel-isadel on tänases modernses maailmas piisavalt aega, et oma lastega tegele-da, neid huviringidesse viia ja nende lõpututele pärimistele vastata. Oleks, et selline maailm on kunagi olemas... sest vanaisad-vanaemad ei ole ju enam traditsioonilised memmed-taadid, kes õunakoogiga lapsi koolist ootavad ja käekõrval õiges kohas üle tee juhatavad. Õeldakse ju, et “sinu esimene laps on viimane nukk ja sinu esimene lapselaps on esimene tõeline laps”. Selles on suur tõetera sees. Vaat sellised mõt-ted mõlguvad minu peas emadepäeva eel.

Meil kujunes nii, et lapse teine eluaasta kuulus issile. See ei tähenda mitte seda, et isa enne seda hoolitsemisest hoidus, otse vastupi-di – veetis lugematuid magamata öid Helsingi linnatänavatel vankriga jalutades (siis kui Oskar väike oli) ja suundus sealt otse hommikult tööle. Töökorraldus ei võimaldanud mul lihtsalt aastaks puhkust võtta. Juhtisin rahvusvahelist sümfooniaorkestrit ja minuga töötab koos sada inimest. Ühe kontserdihoaja ärajätmise oleks olnud suur tagasilöökk. Õnneks mõistab abikaa-sa minu töö eripära ja samuti seda, et määnd-žeri elus ei ole alati võimalik tööd ette kavanda-da – vahel lihtsalt tuleb hetke vältel tegutsema hakata. Lapsevanemana on suur pluss liikuv töögraafik, mis laseb vajadusel kauem perega koos olla. Tänapäevases internetiseeritud ja telefoniseeritud maailmas saab suure osa tööst ja ettevalmistusest kodukontoriski korda ajada.

Mis saab lapse eest hoolitsemisest veelgi olulisem olla? Laps on investering tulevikkude ega pane kunagi kahetsema! Olen tihti mõelnud üksikemade peale. Ei kujuta ette, kuidas need tublid naised üksi toime tulevad. Esiteks ei võimalda sageli rahaline seis neil lapsega pike-mat aega kodus olla ja nii peavad nad südant valutades oma pisikesse lasteaeda usaldama. Teiseks lasub neil psühholoogiline pinge ja vastutus lapse ees – olla tugev ja tulla oma eluga toime. Kolmandaks peab üksikema olema hea näitleja, olles lapsele ühekorraga nii ema kui ka isa eest. Neljandaks eeldab ühiskond, et edukas Eesti naine peab olema ilus, väarikas, vaimukas ja nooruslik. Ma tõepoolest imetlen üksikemasid.

Jõelähtme laululaps 2009 võitjad:

3–4-aastased:

Elisabeth Lauri, juhendaja Sirje Põllu
Laul: L. Kõlar "Riietumislaul" (sõnad rahvalaulu ainetel)
Elisabeth Samma, juhendaja Sirje Põllu
Laul: T. Paluoja "Kallis memm" (sõnad T. Paluoja)

5–6-aastased:

Karin Kuum, juhendaja Evy Anstal
Laul: K. Kuusk "On ema see" (sõnad K. Kuusk)
Angeelika Kaart, juhendaja Sirje Põllu
Laul: P. Üllaste "Aprilli ilm" (sõnad P. Üllaste)

7–9-aastased:

Susanna-Reti Rääim, juhendaja Allan Kasuk
Laul: J. Trump "Väike laul sõbrale"
Maria Palgunov, juhendaja Leili Värte
Laul: K. Kuusk "Palgapäev" (sõnad K. Kuusk)

Eripreemia: Sandra Klettenberg, juhendaja Leili Värte
Laul: J. Trump "Kurgede lahkumine" (sõnad H. Illipe-Sootak)

10–12-aastased

Eneli Elias, juhendaja Leili Värte
Laul: P. Pajusaar "Järv" (sõnad H. Käo)
Karina Heinmets, juhendaja Leili Värte
Laul: J. Trump "Lapse palve päikesele" (sõnad J. Kaidla)

Eripreemia: Paul-Marten Põldma, juhendaja Leili Värte
Laul: Ü. Vinter "Kodulaul" (sõnad Ü. Vinter)

13–15-aastased:

Margit Malva, juhendaja Taavi Esko
Laul: R. Rannap "Ilusa rõõmu laul" (sõnad L. Tungal)
Jana Mitrofanova, juhendaja Allan Kasuk
Laul: V. Ojakäär "Oma laulu ei leia ma üles" (sõnad L. Tungal)

16–18-aastased:

Eliise Muddi, juhendaja Aare Värte
Laul: Garbage "The World is not Enough"
Kerli Puusepp, juhendaja Aare Värte
Laul: K. Puusepp "Nii hea" (sõnad K. Puusepp)

Jõelähtme laululaps 2009

Pühapäeval, 5. aprillil kogunesid Jõelähtme valla nii väikesed kui suuremad laululapsed Loo Kultuurikeskuse saali. Algamas oli iga-aastane valla laste ja noorte laulukonkurss, mis on eelvooruks Harjumaa võistlusele.

Üritus algas rõõmsalt – saal oli väga maitsekalt kaunistatud ja päike säras akende taga. Õhus oli tunda ootusärevust.

Laste lauluoskust oli palutud hindama auväärne žürii – Kadri Tali (Põhjamaade Sümfooniaorkestri mänedžer), Arne Mikk (rahvusooper Estonia loominguline juht) ja Elle Himma (Jõelähtme valla kultuuri ja spordi vanemspetsialist). Kadri Tali eestvedamisel kutsuti kõik laululapsed ette ja hakati tegema hääleharjutusi. Pärast seda võis võistlus alata.

Päeva jooksul võis kuulda palju ilusaid ja huvitavaid lauluesitusi. Klaverisaate asemel oli kasutatud ka fonogramme ja kitarrisaadet. Eriti jäid meelde Kostivere muusikaõpetaja Allan Kasuki kitarrisaade V. Ojakääru laulule "Oma laulu ei leia ma üles" (esitaja Jana Mitrofanova) ja fonogramm J. Trumbi laulule "Kurgede lahkumine" (esitaja Sandra Klettenberg). Žürii soovitusel fonogramme mitte kasutada vaidleksin küll vastu. Kui laps on piisavalt musikaalne, siis on ta võimeline fonogrammiga puhtalt laulma. Pöörati tähelepanu ka sellele, et laulja peaks rohkem mõtlema sõnadele, millest ta laulab.

Selle aasta lauluvõistlusest võttis osa 44 last ja noort. Kõige rohkem osalejaid oli vanusegruppides 7–9 (12 lauljat) ja 10–12 (16 lauljat) ning seetõttu oli žüriil ka raskem võitjaid välja selgitada. Sai ju igast vanusegrupist edasi vaid kaks lauljat. Toredaks üllatuseks oli, et anti välja ka eripreemiaid. Kõige rohkem laululapsi oli ette valmistanud Loo Keskkooli muusikaõpetaja Leili Värte – 27! Vahepeal oli tunne, nagu kuulakski tema õpilaste kontserti. Siinjuures soovitus järgmisteks aastateks – püüda hoida ka rohkem

põhi- ja keskkoolinoori laulu juures ja neid esinema panna! Täna kõiki lauluõpetajaid, kes olid lastele laulud hästi selgeks õpetanud ja nad esinemiseks ette valmistanud:

Evy Anstal – Loo Lasteaed
Sirje Põllu – Kostivere ja Neeme Lasteaed
Allan Kasuk – Kostivere Põhikool
Leili Värte – Loo Keskkool
Aare Värte – Loo Keskkool
Taavi Esko – Kuusalu Keskkool
Silja Tammeleht – Lagedi Põhikool

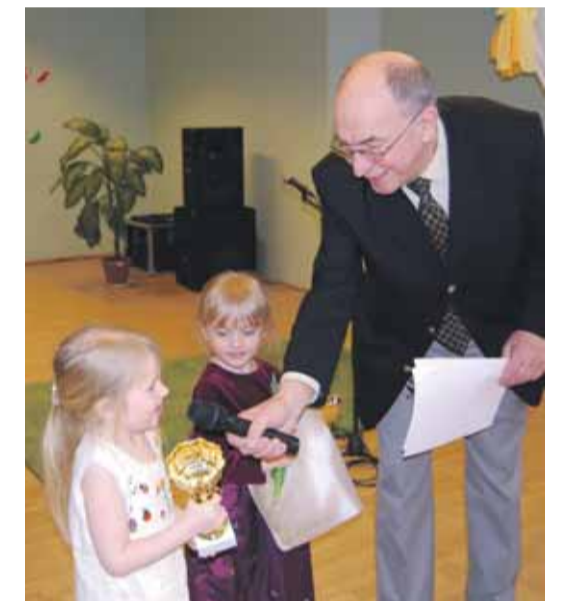
Suur tänu Loo Kultuurikeskuse töökale kollektiivile eesotsas Vilve Klettenbergiga ürituse korraldamise eest!

Lõpetaksin žüriiliikme Arne Miku sõnadega: "See, kes muusika juurde oma pesa ehitab, jääb igavesti nooreks."

Muljeid jagas Loo Keskkooli klaveriõpetaja ja valla lauluvõistluste kuulaja aastast 1996 Tiina Muddi

Kerli Puusepp oma laulu esitamas.

Žürii arvamused

Aarne Mikk,
Rahvusooperi Estonia lavastaja
Kui te otsustate laulda, siis enne mõelge, millest te tahate laulda ja kellele te laulate ning küllap nii saavad kuulajad kõigest kõige paremini aru. On rõõm, et siin on nii palju noori ja väga andekaid lauljaid.

Kadri Tali,
Põhjamaade Sümfooniaorkestri mänedžer
Nooremas rühmas oli talentide rohkus hämmastav ja tase väga kõrge. Seletamatutel põhjustel aga 13-aastased ja vanemad esinejad näitasid pisut teistsugust pilti. Häälemurre ka muidugi, aga siiski. Kindel on see, et kõik algab kodust ehk siis

sellest, kuidas kodus osatakse toetada laulu-harrastust ja muusikaõppimist.

Elle Himma,
Jõelähtme vallavalitsusest
Mul oli hea meel tõdeda, et meil on nii palju andekaid noori muusikuid. Žürii tänab kõiki osalejaid, tänu kellele oli meil kohati üsna keeruline välja valida see parimatest parim. Otsuse tegemist mõjutas laulu kui terviku kujundamise oskus, interpretatsioon, oskus oma partnerit kuulata ning muidugi esinemisjulgeus. Nii mõnelegi sai saatuslikuks fonotausta kasutamine. Võitjatele soovin sama südikat esinemist järgmistes esinemisvoorudes.

Lapsed joonistasid postkaarte

Victoria Sumin, 7 a, Neeme Mudila.

Kristel Soorand, 13 a, Loo keskkool.

Reedel, 17. aprillil oli Loo keskkoolis Jõelähtme noorte ja laste kunsti-konkursi "Loo koos meiega" võitjate autasustamine, näituse avamine ja valminud postkaardikomplekti esitus.

Konkursi ülesandeks oli kujundada postkaart. Valida sai kolme teema vahel: "Kodumaakond", "Rahvakalendri tähtpäev" või "Lapselt lapsele".

Kokku laekus meile 213 tööd 183 autorilt. Osalesid Kostivere lasteaed, Loo lasteaed, Loo keskkool, Neeme Mudila. Jõelähtme valla eri-

auhinna andsid üle vallavalitsuse esindajad. 12 kaardist koostati ja trükiti kaardikomplekt.

Žüriisse kuulusid Eili Soon, Järvakandi kunstistuudio juhataja, klaasikunstnik Krista Urvet, Rapla kunstistuudio juhataja, ja Valter Uusberg, Rapla valla kultuurinõunik,

Suur tänu kõigile osavõtjatele ja õpetajatele. Kohtumiseni järgmise aasta konkursil!

Näitus pannakse üles Loo lasteaeda ja seda saab vaatama minna alates 21. aprillist. Oota- me kõiki külastama.

Inge Pullat
projektijuht

I KOHT

TRÜKITUD POSTKAARDID

VICTORIA SUMIN – NEEME LASTEAED
EMILY SAMMA – NEEME LASTEAED
KARIN KUUM – LOO LASTEAED
MARIA KOITMÄE – LOO LASTEAED
INGRID PRII – KOSTIVERE LASTEAED
SVAN SULTS – LOO KESKKOOL
GERLI VAIK – LOO KESKKOOL
KRISTEL SOORAND – LOO KESKKOOL
MARIETT MARDIM – LOO KESKKOOL
JOHANNA RODIMA – LOO KESKKOOL
DOLORES MAIDRE – LOO KESKKOOL
MADIS HIIET – LOO KESKKOOL

II KOHT

JESSE LAUTER – NEEME LASTEAED
MARK VEBER – NEEME LASTEAED
ANELE MAISTE – NEEME LASTEAED
KRETTTEL KRISTIN – LOO LASTEAED
AVELI TOBBI – LOO LASTEAED
LIETT KOITSAAR – LOO LASTEAED
ANASTASIIA SERGEJEVA – KOSTIVERE LASTEAED
RAINIS JÕESALU – KOSTIVERE LASTEAED
BRET-RII PRIIDEL – LOO KESKKOOL
REELIKA SOMMER – LOO KESKKOOL
MATTIAS VELLER – LOO KESKKOOL
KARL SONG – LOO KESKKOOL
KARL KRISTJAN TAMM – LOO KESKKOOL
TRIINU PIHT – LOO KESKKOOL

III KOHT

MERILI SAMULI – LOO LASTEAED
DOLORES ORAV – LOO LASTEAED
KUSTAV PRANTS – NEEME LASTEAED
MELISSA LILANDER – LOO KESKKOOL
DAN PÄHKEL – LOO KESKKOOL
MARIA PALGUNOV – LOO KESKKOOL
KERTU JÄRVE – LOO KESKKOOL
KELLY POHLAK – LOO KESKKOOL
GRETE SYLVIA SOOTS – LOO KESKKOOL
MARKUS MICHELSON – KOSTIVERE PÕHIKOOL

erakogu

Eestit esindasid Loo lasteaia mudilased Saksa keele õppimine – super, toll, prima!

Taas viis buss Loo lasteaia saksa keele noored õppurid rahvusvahelisele üleeuroopalisele konverentsile.

See on juba teine suurüritus, kus esinesid meie 5–7-aastased lapsed õpetaja Helgi Orgi juhendamisel.

Konverentsi korraldas Euroopa Liidu komisjon ja see toimus 17. aprillil Tallinnas Reval Hotell Olümpias. Kaasa aitasid Haridus- ja Teadusministeerium koos Archimedese bürooga. Eestisse oli kutsutud osalema keelehuvilisi kuuekümnest riigist.

Loo lasteaial oli au esindada tervet Eestit oma etteastega, sest projekt "Saksa keel lasteaias" sai Euroopa Liidu Komisjonilt keeleõppe tunnuskirja.

Meie poisid ja tüdrukud laulsid saksa keeles,

tantsisid ning said suure aplausi osaliseks.

Tore oli kuulda, kuidas nii mõnigi sakslane oli üllatunud, et peale nii vähest õppimist on lapsed võimelised vastama juba lihtsamatele küsimustele ("Kui vana sa oled?") ja võõrast keelest aru saama.

Saksa keele õpetamise eesmärk lasteaias ongi keelest arusaamise arendamine. Kogu õppetegevus toimub saksa keeles läbi mängu, jutustatakse jutte, lauldakse ning tehakse teatrit. Ühel hetkel jõutaksegi märkamatu võõrkeele mõistmiseni ja pärast hiljem rääkimiseni. Keeleõppe mõju lapse üldisele arengule on asendamatu. Ootame põnevusega uusi esinemisi.

Anneli Küngas
Loo Lasteaed Pääsupesa
Juhataja asetäitja õppe- ja kasvatustöö alal

31. mai 2009 kell 19 Estonia kontserdisaal
1. juuni 2009 kell 19 Estonia kontserdisaal

Põhjalaade
Sümfooniaorkester
KOHTUMISPAIK:
EESTI
WIDMANN
CAROLIN WIDMANN + JÖRG WIDMANN
WIDMANN
DAVID GERINGAS
GERINGAS
MARKO MARTIN
MARTIN
(SOSTAKOVITS) (TÜR) (RAHMANINOV)
DIRIGENT, ANU TALI

Piletid Eesti Kontserdi ja Piletilevi müügikohtades • www.concert.ee • www.piletilevi.ee

Leeripidu 7. augustil 1960. aastal Tõniksel. Koos on sugulased, naabrid ja sõbrad Polli, Vainu, Tõnu, Tõnikse, Sambla, Lassi jt taludest.

erakogu

Kuidas pidi kaardilt kaduma Võerdla ehk otsustavad, 1960.–1970. aastad Võerdla küla loos

Maardu Fosforiidi kaevandamisel kadusid kodud ja muistsed põlved mulle alla.

1930. aastatel oli Võerdla kenasti toimiv külakogukond oma 22 taluga. Oli rikkaid suuri talusid ja väiksemaid saunikukohti. Nii mõnigi talupere oli ja on praegugi omavahel seotud sugulussidemetega. Aga kooli- või leerikaaslased, ristilapsed-ristivanemad, niisama head naabrid ollakse juba kaugest esivanemate ajast, 7–8 põlve tagasi, mitusada aastat. Teine maailmasõda ei mõjutanud külaelu märkimisväärselt. Üheskoos saadi hakkama nii venelaste kui sakslaste võimu ajal.

1960-ndate teisel poolel hakkasid siin toimuma suured ja pöördumatud protsessid.

Algas Maardu Fosforiidi ajastu.

Vaadates Eesti Vabariigi aegset kaarti ja tänast põhikaarti, võib öelda, et üle 15 hoone/talukohta ehk Väike-Võerdla, nagu tol ajal kutsuti, jäi kaevanduse alla: Eeriku, Mutti, Varekse-Sambla, Loigu, Pajuvälja, Lassi, Loopere (Loovälja), Polli, Ärgemäe, Pruuuli, Suurevälja, Pritsi, Sarika, Paemuru.

Säilinud on ainult Suur-Võerdla osa (v.a kaks talu) – Ületee, Vainu, Puska, Tõnu, Tõnikse, Esku, Nigula, Saue. Hävitati kaks kolmandikku külast.

Linda Veller Lepiku talust:

Maardu kombinat hakkas peale Kallaveres asundusest, seal oli 14 talu. Ja Kroodi küla. Meil oli kindel kolimise jutt 1967. aastal. Enne seda oli juba 4–5 aastat kombinadi poolt käidud kodus hindamas hooneid ja puid. Siis kolis kohe

Paju talu. Meid ikka lasti seal veel karjääri ajal elada. Polli talu läks enne meid ja seal ka enne veel vanaperemees suri. 1967. aasta aprilli algul suri meie isa. Isa oli veel kodus, matmata, kui hindajad tulid teist korda ... Ega neid kortereid naljalt ei oldud nõus andma. Eks seepärast ongi kõik inimesed sedasi laiali nüüd. Meil oli hea juhus, et ise Kallaveresse elamise saime osta, vanasse Prantsi sauna. Kõik asjad mis sai, võtsime ikka kaasa. Oma palkmaja võtsime lahti ja tööme kaasa. Vanad seinapalgid ja katused tegime küttepudeks ja tööme ära. 1968. aastal tööme viimased asjad. Ei mäleta, et maha jäetud kohtadel erilist vandaalitsemist või varastamist oleks olnud. Meil läks küll kaduma põllutööriistu – kaks saha. Toas oli käidud ja vanaaegne kapp ära viidud. Lume peal olid viimise jäljed veel näha ... Isegi vanu rauatükke veeti laiali. Lepistikust oli viidud traktoriga ära küttepuid, aga nagunii oleks need karjääri alla jäänud. Ei meie uurinud, kes need viijad täpselt olid.

Kui karjäär veel kaugel oli, lasti meil majas sees elada. Algusaastatel käidi ikka inimestele ütlemas, kui lõhkama hakati. Siis panime loomad lauta kinni ja läksime ise ka varju. Hiljem ei enam. Pidime ise vaatama ja end hoidma. Huvitav, et loomad ega inimesed kordagi pihta ei saanud. Elektrit meil majas enam ei olnud, petroolilambi valgel elasime. Kaev oli ka ammu kuiv. Paju omadel oli karjäär lähemal, aga kaev oli vett täis, ju siis veesoon tuli teiselt poolt. Vedasime vett Pajult ja loomi ka jootsime seal. Piimaauto aeg-ajalt tõi tsisterniga Jõelähtmest meile vett ja lasi kaevu. Vana paekivikaev, aga kaevu põhi oli nii kindel, et vesi ära ei immitsenud. Mäletan, et tulime ühel ilusal suvisel pühapäeval kirikust,

jala sai ikka käidud, ja vaatasime eemalt, kuidas Sirkli ja meie maja olid nagu halli suitsu sees. Ju siis see diktüoneema põles ja nagu udukord oleks eemalt vaadates olnud. Muidu leegiga ei põlenud. Väga kõrged hunnikud olid Ülgase pool, nende tippudest tõusis suitsu nagu korstnast. Ameerika Häältest kuulasime, kui räägiti, et Põhja-Eesti on üks Euroopa saastatumaid piirkondi selle fosforiidi pärast. Väga lohakalt käidi fosforidiga ümber. Toodi need valged nagu jahuhunnikud põlluveerde maha. Ei keegi viitsinud neid laiali ajada. Oli vist soolaka maitsega. Loomad sõid ja jäid haigeks. Ükski Eesti põllumees vabatahtlikult seda poleks ostnud, ei peetud teist miskiks väetiseks.

Liivi Sagara (Kangur) Samblalt:

Meie pere lugu.

Olid eelmise sajandi kuuekümnendad. Aeg, millal Maardu kaevandused hakkasid alla neelama Võerdla, Kroodi ja Kallaveres külasid. Järjest kadusid kaardilt Kadaka, Suurevälja, Kupja, Lepiku, Eeriku, Pritsi, Polli, Nurme, Teearu, Lillevälja, Paemuru, Ärgemäe, Sambla ...Terved külad lihtsalt kaotati ja pered pidid otsima uued elamispaigad. Kes sai korteri, kes püüdis uut elamist üles ehitada. Eeriku sai krundi Jägalasse, Paemuru Kallaveresse, Lepiku Kallaveresse jne. Ärgemäe pere pidi minema kahte kohta: Juuli ja Elli Saarepuu Jägala asundusse, kus nad said väikse korteri, poeg Erich oma perega Kallaveresse korterisse. Muidugi leidsid kõik endale uue peavarju, kuid see ei möödunud nii valutult.

Minu vanemad Sambla talust olid alustanud majaehitust Pääskülas. 1971. aasta viimasel suvel olid maal veel vanaisa Anton Kangur ja

ema Leida Kangur. Emal oli veel viimane aasta, et kätte saada pension, kevadel oli maha pandud kartul ja juurvili. Kaev oli veest tühi, ainult ühes allikas oli vesi. Lõhkamisel lendasid kivid katusele, maja seinad olid õhukeseks raputatud. Septembris oli veel vaja kartul maast võtta, kõik ülejäänud oli juba kolitud. Anton, kes oli elanud Samblal 84 aastat, sündinud, kasvanud, pere loonud, lapsi matnud, sõjad üle elanud, ei suutnud vaadata oma elutöö kokkulükkamist. Siis ta süda seiskuski ...

Piret Hellaste (Toomla talu) mälestused:

Mäletan vanavanemate ja ema murelikke jutuajamisi, ei saanudki aru, millest, aga vanaema Hilda rääkis midagi Kallaveresse kolimisest. Vanaisa Jaan näitas, kuhu meie köögiakna all hobustekoplis oli jälle puurauke tegemas käidud.

Ühel suvel, koolivaheajaks maale tulles, oli küla äkki võõraid täis. Küla keskele, sinna, kus on praegu uue Tõnikse elumaja, seadis end sisse terve trobikond venekeelseid onusid – geoloogid. Elasid vagunites, kuulasid kõva häälega raadiot ja pesid end õue peal kausis. Vanaema keelas karmilt nende võõraste lähedusse minna ja nendega rääkimise hoopiski. Vahel õhtuti käisid nad meilt vanaema käest kolmeliitrise purgiga lüpsisooja piima ostmas. Kord juhtus ka, et vanaema pahaselt porisedes tuppa tuli ja kaebas vanaisale, et oli võõraid meie kirsipuust käinud ära ajamas.

Aeg-ajalt käisid kohutavalt tugevad paugud ja läbi õhu vuhises kivikilde. Siis jooksid vanaema või vanaisa alati õue ja käskisid meil kuhugi katuse alla varju minna.

Vanaemal käis suunanäitamine ikka, et seal Lassi või Rätsepa või Sambla pool. Midagi ei saanud aru! Seal olid ju vaid suured sügavad kraavid ja kiviklibumäed, kuhu minna ei tohtinud. Aastaid hiljem mõistsin, et need olid talude nimed. Seal olid elanud minu ema ja tädide koolikaaslased ja vanaema-vanaisa tuttavad ...”

Üks vana intervjuu Jaan Tomingaga Tõnikse talust elust fosforiidikaevanduse naabruses:

(Allikas: Harju Elu 23.11.1974, Olev Piibeman “Kui neid suuri tükke poleks”)

“... Eks töörinne ole aja jooksul ligemale nihkunud ja pauguaine minõõridel natuke teisemast mastist kui sakslastel sõjaaja lõpul. Nii juhtuski hiljaaegu, et naabril rikkus paelahmakas kuuri katuse tükkis aampalgiga. Peenemaid tükke pudenes mujalegi.

Eks Jaan selgitanud ka küllatunud väimeespojale, et nüüdsest tegevast kombinaat eraalgatusele ehk indiviidiapidajatele ekstra – toimetavat põllurammu õhu teel kätte. Et asi alles katsetusjärgus, sellest ka need üksikud suuremad aheraine tükid sees ...

Jaan ise olla harjunud, ikkagi erusõjamees. Muretseb rohkem naabrite pärast. Äkki võtavad kätte ja jätvad vanema mehe üksi ...”

Maiu Pintman (Toming) Tõnikse talust mäletab:

“Kaevamise käigus tuli maa seest välja diktüoneema kiltkivi. Õhuga kokku puutudes see süttis. Õhk oli seda tossu täis ja meie pidime seda sisse hingama. Oleks võinud kaevandusjätmed katta õhukese mullakihiga, aga seda ei tehtud. Külalised koduloomade jalad haigeks: luud jäid nõrgaks, liigesed paistetaksid – jalad ei kandnud loomi enam. Loomad elasid vaid 7–8-aastaseks. Ka pinnavesi, mida loomad jõid, oli ju reostatud. Kuivadel aastatel tuli lammastel “sootõbi”. Diktüoneema põlemise aurudest saastusid ka heinamaad ja talvel lambad sõid seda heina, mille tulemusena hakkas neil vastu kevadet vill seljast maha tulema. Lehmade joogivette lisasime apteegist toodud kaltsiumi. Loomadele sai joogivett toodud piimanõudega Esku tallu rajatud kolhoosi noorloomalaua kaevust. Küla kaevud olid tühjad. Sinna lasime oma raha eest tuua vett Kostivere jõest.”

Kõik mis oli määratud kaevanduse alla jääma, lõhuti hoolimatult ja kaevati lihtsalt maasse. Kohalikud külamehed käisid Maardu Keemiakombinaadi alal siis salamahti küttepuid tegemas. Kord jääd ka ametivõimudele vahele.

Asi lõppes nii, et külamehed maksid Maardu Keemiakombinaadile trahvi 518 rubla, mis oli selle aja kohta suur summa.

Helje ja Tiit Truumaad Ületee talust räägivad:

“Kui jälle lõhkama hakati, pandi isegi maanteel liiklus seisma. Mehed punaste lippudega seisid teel. Paju tee juures ja Kostivere tee otsas. Laeng tehti ikka tugev. Mitte kümme väikest, nagu ette oli nähtud, vaid üks suur. Siis saadi ka suur auk kohe valmis. Ühel korral vajuski selle suure laen-

gu ajal Sirkli talu vana hoone laiuli. Samamoodi vajus kokku ka pool küüniseina. Kui lõhkama hakati, teavitati sellest tavaliselt ja lastel kästi keldrisse varjuda. Oli ka kordi, kui ei teavitatud. Truuma Piret mäletab täpselt, kuidas nad vendadega ikka vahel keldris pidid istuma. Kord lendas suur kivilahmakas 200-liitrisse veenõusse. Jõudu oli tal veel nii palju, et pörkas veenõust edasi Moskviitši katusele ja lõhkus selle. Kord lendas lõhkamise ajal suur kivisadu maja plekk-katusesse. Katus oli kui sõelapõhi. Pärast tulid lõhkajad ise vaatama. Kombinaadi töömehed tinutasid katuseaugud kinni, kuid see töö tuli mõne aja pärast kohalikul katusemeistril õigesti ümber teha. Kui aknakaase katki läks, tuli kohale kohe spetsiaalne aknaparandusbrigaad.

1975. aastal kutsuti ka meid Maardusse, kombinadi juristi jutule. Oligi planeeritud Ületee talu maha võtta. Eks olekski võetud, kui Kostivere sovhoosi direktori naine, pr Saarepera poleks hakanud organiseerima, et Sirkli lautadesse saaks sisse tuua sovhoosi noorloomad. Siis oligi kombinat loobunud. Neil oli odavam Ületee koos Sirkli talu varemets lautadega alles jätta, kui ehitada Kostivere uued laudahooned.

Mahajäetud karjäärid olid suured kiviväljad, mis sisaldasid ka ohtralt diktüoneema kivimi kilde. Need aga süttisid õhuga kokku puutudes sageli iseenesest. Selle tulemusena tekkis mürgine aur ja hais, mida pidime tihi sisse hingama. Ka praeguse mälestussamba juures paljandus diktüoneema, kaua aega ei kasvanud seal isegi taimi. Karjääri aladele istutati mets. Metsa istutamise tehnoloogia oli huvitav. Lennukitelt lasti alla mulla-turbakotid, kus sees olid kasetaimed. Hiljem linnakooldel lapsed käisid neid allalooitud taimi kohendamas. Männiistikute jaoks ajas traktor vao ette ja sinna siis istutati.”

Paul Peetrimägi Vainu talust kirjutab:

“Ma ei mäletagi aega, kui poleks olnud minigeid kaevandus- ja keskkonnaprobleeme. Mõõdunud sajandi kuuekümnendatest hakkas peale tungima Maardu karjäär. Karjääri alla kadusid majad, maad ja põllud.

Mida aeg edasi, seda kiiremini nihkus kaevandus, ilmusid järjest suuremad ekskavaatorid ja võimsamaks muutusid lõhkamised. Elati pidevas hirmus, et millal jõuab järjekord meie kätte ning küsimus oli selles, kas antakse korter Kallaveresse või saab Kostiveresse.

Mitmete asjaolude kokkulangemisel fosforiidi ja paekivi kaevandamine peatus mõõdunud sajandi kaheksakümnendatel. Kolmveerand Võerdlala külast oli kadunud, järelejäänud hooned olid poollagunenud, kaevud jäänud tühjaks või vesi rikutud, suurest vibratsioonist olid lagunenud isegi sajandeid seisnud kiviaiad.”

Pilge või saatus?

Keskonnamoju hindamise aruande avalik arutelu toimub 5. mail 2009 kell 17.00–20.00 Jõelähtme Rahvamajas. Võerdlala küla rahvale mõjub kuupäev dramaatilisel, justkui saatusel pilgel.

5. mail 2005. a pandi Võerdlala külla Ületee talu maale prügila tee äärde mälestuskivi 1960.–70-ndatel Maardu Fosforiidi tegutsemise ajal karjääri alalt lahkuma sunnitud inimeste ja maatasa tehtud talude mälestuseks. Mälestuskivi püstitamise initsiaator oli Tiit Truuma. Meie küla rahva loetelu vasturääkivustest, aegunud ja ebaadekvaatse info kasutamisest ning muudest probleemidest seoses KMH dokumendiga on juba koostamisel ja aina täieneb.

Piret Pintmann-Hellaste
Võerdlala külavanem

1976. a liideti Jõelähtmega Loo alevik, osa Muugast ja Viimsist ning Raasiku ümbrus. Majandite piirid pidid olema kooskõlas külanõukogude piiridega. Selle reformiga kaotati vallas üle 14 küla. Põhjenduseks toodi, et külasid on palju ja elanikke vähe. Sedasi sai järelejäänud Võerdlast Rebalala küla osa ja Võerdlala nimi kadus mõneks ajaks ametlikust asjaajamisest.

Endla Saarma (Rauam) Tõnu talust meenutab:

“Meil Tõnul oli ka kõik üles öeldud. Maja, viljapuud ja marjapõõsad loetud ja kirja pandud.

Kord oli sedasi, et kui võtsid kombinadi poolt korteri Kallaveresse, siis läksid sinna ja hakkasid ka kohe üüri maksma. Oma mahajäävat maja ise lammutada ei tohtinud. Aga Kallaveres võõrad inimesed tassisid salaja ikka kõik laiuli. Sambala, Lassi, Loopere – kõik tassiti pärast omanike lahkumist laiuli. Kes ei võtnud kombinadi poolt pakutud korterit, sellele maksti maja eest võileivahinda. Ka õunapuude ja marjapõõsaste eest maksti inimestele, 1–2 rubla taimest. Minu ema-isa Kallaveresse ei tahtnud ja hakkasid ka ise otsima kohta. Enampakkumisel oli Kaberas vana poollagunenud mõisahoone. Aknad olid laudadega kinni lõõdud. Lookülaski oli üks maja pakkumisel. Eks sellest ajast meie majagi jäi lohakile. Iga päev oli minek.

Meie vana vahtra otsa pandi aparaadid üles, et radiatsiooni mõõta. Diktüoneema põles vahetpidamata. See oli õudne hais, mis tuli, kui

karjääri poolt tuul oli.

Lasti ikka väga suuri pauke korraka. Liiklus pandi seisma Sirkli ja meie juures ka. Paukude ajal tulid kivikillud katustesse ja akendesse. Isegi meie juurde tulid. Sellest ajast saadik on meil elumajas pragusid mitmes kohas. Ja korstnas on suured praod sees.

Suur tänu muinsuskaitse inimestele, et see asi lõpuks pooleli jäi.”

Peep Pillak “Vello Lõugas – in memoriam” (Allikas: Internet)

“Nõukogude võimud plaanitsesid laiendada fosforiidikaevandamist Tallinna külje all Jõelähtmes.

Juba 1979. aastal ilmunud artiklis “Murrangust murranguni 4000 aastat” kirjutas Lõugas:

“Põhja-Eestis, Tallinnast paarkümmend kilomeetrit ida pool, asub väike Rebalala küla, mis säilinud muististe põhjal otsustades peab samuti pärinema I aastatuhandest e.m.a. See küla, mille lähikonnas on kobaras teised juba muinasaja lõpul misjonäre poolt kirjapandud külad (Jõelähtme, Kostivere, Parasmäe, Koila, Vandjala, Võerdlala, Ülgase), on tähelepanuväärse ürgkogukondliku keskuseks andnud nime muistsele kihelkonnale ja maakonnale (Rävala) ning isegi Tallinna linnale (Reval).”

Lõugase juhtimisel 1982. aastal alustatud arheoloogilistel päästekaevamistel Rebalala küla karjamaadel avastati vanimad teadaolevad

põllulapid Ida-Euroopa metsavõõtmest, mille iga ulatub 2000 aasta taha. Peterburi maantee äärest avastati vanimad teadaolevad kivikalmed Eestis, mis pärinevad VIII–VII sajandist e.m.a. Vello Lõugas alustas võimumeestega võitlust fosforiidi kaevandamise peatamiseks ja arheoloogilise kaitseala loomiseks ning võitis.”

Ester ja Arved Peetrimägi Vainu talust kirjutavad:

“Oleme üle 80 aasta vanad Ester ja Arved Peetrimägi, elanud kogu elu Võerdlala külas ja pidevalt on meid kummitanud sõna “kaevandus”. Nõukogude ajal oli fosforiidi kaevandamise oht. Majapidamised saadeti laiuli üksteise järel. Käisime ka uut eluaset otsimas, sest karjäär oli mõeldud Jõelähtme kirikuni.

Elu läks pidevalt hullemaks. Ühel veebruarikuu päeval töölt tulles oli päeval olnud tugev lõhkamine meie ligidal. Karjääripoolses majaküljes oli purunenud 12 pikka aknaruutu. Vanaema oli üksi kodus ja hakanud aknaid katma vatitekkide ja talverietega.

Teine meelde jääv juhus oli, kui koju tulles oli voodis laekrohvi hunnik ja lakka vaatama minnes lebas lakas umbes 2-kilone nõukogude-aegse vormileiva suurune kivikamakas, mis oli plekk-katusest läbi tulnud. Kristallist vaasid ja kausid asusid ainult laua all.

Need on meie meelde jäävad mälestused eelmisest kaevandusest ja nüüd kummitab uus kaevandamise oht. Seekord hakatakse uuristama jalgealust.”

Raul Kurg (Allikas: Tõnu Hagelberg, Maaleht nr 6 (490), 13. veebruar 1997)

“Maardu karjäär tuli maad mööda aina edasi. Terved külad ja talud jäid selle alla. Vanad talumehed, kelle kodud ümber pöörati, surid varsti. Kaevandussaadust peeti fosforväärtiseks, aga taim ei saanud seda kätte. Siis öeldi, et mõjub kauges tulevikus, nagu ikka kõik head asjad. Nii sai üle 2000 hektari valla territooriumist hävitatud.”

On külasid, mis on jäänud tühjaks Teise maailmasõja ajal. Mõni küla on lakanud olemast pärast suuri küüditamisi. Võerdlala küla sai saatuslikuks Maardu Keemiakombinaadi fosforiidikaevandus.

Kadunud talukohtade ja lahkuma pidanud perede meenutamiseks paigaldati 5. mail 2005. a mälestuskivi Tallinna Prügila tee äärde, vana, mahajäetud ja laguneva endise Kostivere kõrtsi taha heinamaale. Suur osa tänasest vallarahvast seda ei teagi.

Sellel, 2009. aastal, elab Võerdlas aastaringelt veel 13 inimest viies talus: Puskal, Toomal, Tõniksel, Vainul ja Ületee talus (Sirkli). Ja kahjuks on jälle sama mure südames. Planeerimisel on Maardu II graniidimaardla, maa-alune graniidikaevandus.

Kas nüüd siis on meie, viimaste olijate käes kord loovutada oma, veel olemasolev koduküla uuele karjäärile?

Piret Pintmann-Hellaste

Kulupõlengud – igakevadine mure

Suure hooga peale tunginud kevad toob pähe rõõmsamad mõtted ja ajab nii mõnelgi pea hoopis sassi. Paljudele toob kiiresti sulanud lumi uued mured: tuule toodud või visatud praht põõsa alt, sügisesed lehed ning kuiv kulu vajavad koristamist ning see kõik kiirete kevadtööde aegu.

Siinkohal peab aga südametunnistus ja päästetennistus inimestele meelde tuletama, et kuni sügise vihmadeni on kulupõletamine kõikjal Eestis keelatud.

Kulupõletamise ahelreaktsioon

Ulatusliku kulupõlengu esimene eeldus on kõrge rohi, mis nüüdseks paraja kuivusastme saavutanud ja põleb sobiva tuulega sama kiiresti kui bussi peale kiirustav treenitud meesterahvas. Selline tuli levib kiirelt üle väljade, jõuab metsatukka ja varsti ongi tegu metsatulekahjuga, mille puhul algatakse kindlasti uurimine. Irooniliselt võib öelda, et hea, kui niigi hästi läheb, sest põldude ja metsade vahel asuvad tihti elumajad, mis võivad samuti kulupõlengute tagajärjel tuleroaks saada. Mõnel juhul on hukunud ka inimene.

Niisiis peab maaomanik tõsiselt kaaluma, kas oma valdused juba sügisel korrastada – kui jaks, vikat või trimmer veel rohust jagu saavad – või riskida rahatrahvi, metsapõlengu või hoopiski mõne kodu ja inimelu hävimisega. Sealjuures tuleb arvestada, et lähim hoone üle käte läinud põlengule võib olla kulupõllu omaniku enda kodu. Oluline on kodu turvalisuse jaoks ise midagi ette võtta, sest ka hooletult kustutatud sigaret või ükskõikne naabrimees võivad suure hävingu põhjustada.

Lõkkes ja prahi põletamine

Prahi põletamise puhul tuleb kindlasti uurida kohaliku omavalitsuse õigusakte. Näiteks Tallinna linna heakorra eeskiri keelab jäätmete ja kulu põletamise ükskõik millisel aastaajal ja tingimustel. Jäätmete hulka võib lugeda ka koristustöödel kokku riisunud lehed. Tavalise lõkke puhul tuleb aga lähtuda tuleohutusnõuetest, mis on sätestatud siseministri küttekolde välise

tule tegemise määruses. Nõuded on loogilised ja lihtsad meelde jätta.

- Lõket tohib teha hoonetest vähemalt 15 ja metsast 30 meetri kaugusel.
- Põlevat lõket ei tohi hetkekski jätta järelevalveta!
- Käeulatusse tuleb varuda tulekustuti või vähemalt esmased kustutusvahendid (näiteks ämber veega, kustutusluuad, labidas, märjad oksad vms).
- Lõkke tegemisel tuleb arvestada tuule tugevust (ohutuks peetakse kuni 1,5 m/s) ja suunda. Samuti peab arvestama lõkkest lenduda võivate sädemetega.
- Lõkkease peab olema ümbritsetud mittesüttiva pinnasega (muld, liiv, sav).
- Pärast põletamise lõppu tuleb lõkkease uuesti süttimise vältimiseks hoolikalt kustutada. Kõik eelnev on tarvilik selleks, et kevadine tuuleil hõõguvaid vahtralehti või ajalehetükke lähima katuse ei lennutaks või lõkke piir ootamatult üle lageda kuluvälja ei liiguks.

Seadus ütleb veel

Mida teha, kui tekib küsimus, kas tõmmata tikku ja jääda lootma parimat või käituda seaduskuulekalt? Mõlemal juhul peab inimene teadma, et keskkonnaministri määrus keelab kulupõletamise tuleohutlikul ajal, tuleohutlik aeg aga algab pärast lume sulamist. Kui inimene otsustab seadust rikkuda, tuleb tal arvestada, et kulupõletajaid ja tuleohutusnõuete rikkujaid (nt valveta jäetud lõke, liialt tuuline ja kuiv ilm) võib karistada järgmiselt:

- trahv füüsilisele isikule on kuni 18 000;
- trahv juriidilisele isikule on kuni 50 000 krooni;
- üle 5 hektari suuruse kulupõlengu või 1 hektari metsa põlengu korral algatatakse kriminaalmenetlus.

Kokkuvõtteks võib öelda, et kevad on rõõmus aastaeg ja iga inimene peaks oma toimingud sättima nii, et tema tehtu või tegemata jätmine ei seaks ka sel aastal ohtu tema kodu, koduümb- rust, naabreid või loodust. Samuti peaks mõtlema sellele, et hooletult visatud suitsukonist või tikust alguse saanud kulupõlengut kustutavad päästjad saaksid mujal ehk kasulikumat olla.

Helen Kuuseoja
Põhja-Eesti Päästkeskus

erakogu

Trahvid

- trahv füüsilisele isikule on kuni 18 000;
- trahv juriidilisele isikule on kuni 50 000 krooni;
- üle 5 hektari suuruse kulupõlengu või 1 hektari metsa põlengu korral algatatakse kriminaalmenetlus.

Tähtsad numbrid

Päästeameti üldtelefon 6282000
faks 6282099
e-mail: rescue@rescue.ee

Põhja-Eesti Päästkeskuse üldtelefon
6282100, faks 6282197,
e-mail: pohja@rescue.ee

Hädaabinumber 112
Päästeala infotelefon 1524
Politsei 110
Keskkonnainspeksioon 1313
Perearsti nõuandetelefon 1220
Eesti Energia rikketelefon 1343

TULEKAHJU PUHUL KÄITU TARGALT

1. Päästa vahetus ohus olijad ning jaga ülesanded, kui abistajaid on rohkem.
2. Teavita tulekahjust teisi hoones olijaid ja käsi väljuda – evakueeruda. Väljudes tuleb sulgeda kõik aknad ja uksed, et tuli ei leviks.
3. Helista hädaabinumbril 112:
 - räägi, mis on juhtunud;
 - teata õnnetuse võimalikult täpne asukoht;
 - ütle, kas keegi on kannatanud;
 - ütle julgelt oma nimi ja telefon;
 - püüa jääda rahulikuks, vasta küsimustele lühidalt ja täpselt;
 - jälgi häirekeskusest saadud juhiseid;
 - ära katkesta kõnet ilma loata;
 - ära lülita telefoni välja pärast teate edastamist, sest võib vaja minna lisainformatsiooni;
 - kui olukord muutub oluliselt enne päästjate saabumist, teata sellest häirekeskusesse.
4. Kustuta esmaste tulekustutusvahenditega.
5. Juhenda – hoolitse, et päästjad pääseksid kiiresti ja takistusteta õnnetuskohta

internet

Tuhanded lemmikud päästetakse

Loomade Hoiupaiga ja Jõelähtme valla vahel on sõlmitud leping, mille alusel kodutud ja hulkuvad loomad toimetatakse Tallinna Loomade Hoiupaika (Viljandi mnt 24D, telefon 53494045).

Vallas tegeleb hulkuvate loomadega seotud probleemidega ja võtab vastu neid puudutavaid teateid Uno Paas, kelle telefoninumber on 6054886.

Kõikide hoiupaika viidud loomade fotod on näha kodulehel www.loomadehoiupaik.ee. Hoiupaigas loomad vaktsineeritakse ja koerad kiibistatakse (kui kiipi ei ole) ning 14 päeva jooksul ei anta neid kellelegi peale omaniku. Omanikul tuleb loomale järeleminemisel tasuda vaktsineerimise, parasiiditõrje ja kiibistamise eest ning lisaks ka ülalpidamiskulud vastavalt hoidmispäevade arvule. Hoiupaik loomaomaniku ei karista ega trahvi, küll aga võib seda teha vallavalitsus – igas omavalitsuses on koerte ja kasside pidamise eeskirjad, mille rikkumine on karistatav.

Kui omanik 14 päeva jooksul oma loomale järele ei tule, võib looma loovutada uude peres-

se – keskmiselt kulub selleks koerte puhul aega 3–4 nädalat, kasside puhul 2–3 kuud. Terveid loomi, kes oma käitumisega inimesele ohtlikud ei ole, loomade hoiupaigas ei hukata – peamiseks eutanaasia põhjuseks on meditsiinilised näidustused (raskelt vigastatud loom, nakkus- ohtlik loom).

Raha Loomade Hoiupaiga ülalpidamiseks tuleb omavalitsustelt (vald tasub 14 päeva hoidmiskulu ja loomade vaktsineerimise) ja annetajatelt – sponsoritelt. Koertele tehtavatest kuludest ligi 48% katab omavalitsuste makstav raha ja 52% osas on nad sõltuvad annetustest. Kasside puhul katab omavalitsuste makstav raha 21%, 79% saame juurde tänu toetajaile. Kogu meie propagandatöö, loengud koolilastele jms saab toimuda ainult sponsorite ja annetajate abiga.

MTÜ Loomade Hoiupaik alustas tegevust septembris 2005. Kolme ja poole aasta jooksul on hoiupaiga abil endale kodu leidnud peaaegu 6500 looma.

Jõelähtme valla korrakaitse spetsialist
Tarmo Pihlak, telefon 6054865
tarmo.pihlak@joelahtme.ee

Lugupeetud külavanemad ja aktiivsed elanikud

Kevad on märkamatult kätte jõudnud ning tänu päiksepaistele on lume alt välja sulanud ka talve jooksul kogunenud praht.

Oma kinnistut peab iga maaomanik ise korras hoidma. Kes seda ei tee või kes ei ole teadlik oma maal olevatest jäätmetest, sellele teeb vald järgemööda ettekirjutusi territooriumi korras-hoiuks. Samas on palju maad, mis on üldkasutatav kõigile ning mida aastaid on külade/alevike ühiste talgute korras kevaditi koristatud.

Hoolimata eelarvekärbetest on ka sel kevadel küladesse/alevikesse tulemas suured konteinerid, kuhu saab talgute korras kokku kogutud prahti ära panna. Kuid sel aastal on asi natuke teistmoodi – konteinerid tuuakse küladesse/alevikesse, kus toimub üldkasutatava maa ühine koristamine.

Lähtudes eeltoodust, palun anda esimesel võimalusel vallavalitsusele teada, kas teie külas/alevikus kavatakse talgud korraldada ning kas soovite oma külla/alevikku suurt konteinerit? Hetkel oleme hinnapakumise päringus arvestanud kuupäevadega 2.–3.mai. Kui teie külale/alevikule antud kuupäev ei sobi, andke teada, millal sobiks. Lisaks märkige kindlasti ära asukoht, kuhu konteiner tuua ning kes on kontaktisik.

Liis Truubon
liis@joelahtme.ee
605 4861
53 007 351

Suurde konteinerisse ei tohi panna ohtlikke jäätmeid, autorehve, elektroonikat, metalli, puitu, kasutuskõblikku mööblit ja riideid, puhtaid pakendeid, vanapaberit jms.

Mida teha eri jäätmeliikidega?

Metall

Viia ise metalli kokkuostupunkti või leida keegi kohalik, kes saab aidata viia. Ka vald korraldas varem metalli kogumisringe, aga kuna viimasel aastatel on huvi nii väike olnud, ei ole seda enam eraldi tehtud.

Puit

Koguda kokku volbri- või jaanituleplatsile või viia prügilasse. Löket tehakse kindlasti jälgida kõiki tuleohutusnõudeid, mille kohta saab nõu küsida Päästeameti infotelefonilt 1524. Prügilasse viidud puit purustatakse ja suunatakse taaskasutusse.

Klaaspudelid/-purgid

Nii mõnigi kord on suurtesse konteineritesse toodud suures koguses vanu klaaspudeleid ja -purke. Kel on vanast ajast pudeleid-purke järele jäänud, viige need järgemööda pakendite kogumispunkti või Tallinna Prügila joogipakendi kogumiskonteinerisse. Klaaspudeleid ja -purke ei ladestata prügilas, vaid suunatakse taaskasutusse (nt tehakse nendest uut klaasi). Mitte segada aknaklaasiga, kuna klaasmaterjal on eri koostisega.

Aknaklaas

Üksiku katki läinud aknaklaasi võib panna segaolmejäätmete konteinerisse. Kui kogus suurem, viia prügilasse või tellida teenus jäätmeluba omavalt ettevõttelt. Mitte segada klaaspudelite või -purkidega, kuna klaasmaterjal on eri koostisega.

Vanapaber, ajakirjad jms paberjätmed

Vanad raamatud, ajakirjad jms paberjätmed tuleb viia kas paberi kogumiskonteineritesse, Tallinna Prügila vanapaberi kogumiskonteinerisse, AS Sekto kogumispunkti (Vana-Narva mnt) või mõnda teise vanapaberi kogumispunkti. Paberit ei ladestata prügilas, vaid suunatakse taaskasutusse (nt kasutatakse uue paberi tootmisel).

Koduelektronika ja vanarehvid

Koduelektronika ja vanarehvide kogumisring toimub mais. Kel on mõni vana elektroonikaseade või rehve ära anda, palume sellest vallavalitsusele teatada hiljemalt 26. aprilliks. Koduelektronikat ja vanarehve saab aastaringselt ära viia Tallinna Prügila kogumispunkti. Kui ostate poest uue samalaadse eseme, peab pood võtma tasuta vastu teie vana elektroonikaseadme.

Ohtlikud jäätmed

Ohtlike jäätmete kogumisringiks on planeeritud 16. mai. Aasta ringi on võimalik Jõelähtme vallas ohtlikke jäätmeid ära anda Tallinna Prügila kogumispunktis ja Koogi poe juures olevas ohtlike jäätmete kogumispunktis (roheline merekon-

teiner poe kõrval).

Kasutuskõblikud riided

Kui kogus on väike, saab viia Humana poodides olevatesse kastidesse. Kui kogus on suurem, saab viia otse Humana sorteerimisjaama Betooni tänaval Tallinnas. Täpsem info: www.humanae.ee. Humanasse viidud riided sorteeritakse ning suunatakse edasi abivajajatele.

Kasutuskõblik mööbel, mänguasjad, riided jms

Kasutuskõblikku mööblit on võimalik ära anda Uuskasutuskeskusesse, kus see suunatakse korduskasutusse. Lisaks võetakse vastu ka kõike muud, mis on heas seisukorras ning mida keegi teine saaks veel kasutada. Täpsem info: www.uuskasutus.ee

Ehitusjätmed

Kes maja ehitab/remondib, peab oma ehitus/remondijätmed viima ise kas Tallinna Prügilasse või mõnesse muusse ehitusjätmete vastuvõtu kohta. Kui endal ei ole võimalik viia, tuleb tellida teenus jäätmeluba omavalt ettevõttelt. Valla poolt kevaditi toodavad suured konteinerid või metsaalune ei ole koht, kuhu oma ehitusjätmeid viia.

Kasutuskõlbmatud jäätmed

Igapäevaselt tekkivad segaolmejäätmed tuleb panna segaolmejäätmete konteinerisse. Suuremat kogust jäätmeid on võimalik viia ise Tallinna prügilasse või tellida teenus jäätmeluba omavalt ettevõttelt.

Pakendijätmetest ja südametunnistusest

Kirjutad emale või sõbrale kirja, panned tähtsaal paberile kirjutatud ilusad mõtted ümbrikusse ja viid ümbriku postkasti. Hetk hiljem pöördud tagasi vaatama ja juhtud nägema õõvastavat vaatepilti – keegi “hea” inimene viskab sinnasamasse postkasti koerajunnid, haisva läga. Kindel on, et sinu kiri adressaadini ei jõua.

Sorteerid kodus hoolikalt pakendijätmed prügist eraldi – loputad piimapakke, voldid mahlapakid kenasti kokku (et nad pakendikonteineris vähem ruumi võtaks), kraabid leivatükiga või karbist viimse – et karp oleks enam-vähem puhas ja sobiks pakendikonteinerisse viia. Näed vaeva, oled tubli. Leiad oma niigi kitsas elamises ruumi, kus hoolikalt kogutud pakendite kotti seni hoida, kuni viimiseks läheb. Ja siis lähed viid pakendikoti pakendikonteinerisse. Hetk hiljem pöördud tagasi vaatama ja juhtud nägema õõvastavat vaatepilti – keegi “hea” inimene kallab sinnasamasse pakendikonteinerisse ämbritäie prügi – kartulikoored, hapuksläinud supi, hügieenisidemed, mädanenud tomatid ja muu läga. Sekunditega on põrmu tallatud su hool ja vaev, puhtad pakendid on hetkega osa haisvast prügimassist. Kindel on, et sinu pakendid taaskasutusse ei jõua.

Kui esimene näide on pigem fiktsioon, siis teine, pakendikonteineri lugu, on reaalne – näide elust enesest, probleem, millega puutume meie, pakendijätmete taaskasutamise eest vastutajad, kokku iga päev.

Tänast lugu kirjutama ajendas Tallinna lähümbruse valdadesse paigutatud avalike pakendikonteinerite väärkasutamise juhtumite sagemine. Viimisi, Saue ja Jõelähtme vallas on taaskasutusorganisatsioonide ja vallavalitsuse koostöö tulemusel paigutatud mitukümmend

pakendikonteinerit. Ikka selleks, et tarbijal oleks mugav võimalus pakendijätmetest vabaneda. Paraku elab neis valdades ka palju “häid” inimesi.

Kuigi eelmise aasta lõpus läbiviidud uuringu tulemus näitas, et peaaegu pool Eesti peredest sorteerib kodus pakendijätmed prügist eraldi ja viib pakendikonteinerisse, leidub ka neid, kes, vältides kulusid jäätmeveole, kuritarvitavad kaaskondlaste usaldust ja sokutavad oma prügi avalikesse pakendikonteineritesse.

Teadmisi, kuidas peab jäätmetega ümber käima, on nii aktiivselt kui passiivselt (näiteks veebilehtede kaudu) leivanud kõikvõimalikud asjassepuutuvad instantsid – alates keskkonnaorganisatsioonidest ja lõpetades ministeeriumiga – juba pea kümme aastat. Uued kombid ja kohustused on meil aga visad juurduma.

Pakendiseaduse kohaselt on tarbijal õigus pakendijätmetest tasuta vabaneda, kuid selle õigusega koos kehtib tarbijale ka üks väike kohustus: tarbija peab pakendijätmed tagastama puhtana ja eelnevalt liigiti sorteerituna spetsiaalselt pakendite kogumiseks ettenähtud kohta. Kodus tekkiva olmeprügi käitlemise kulud (prügivedu, ladestamine) tuleb kanda prügi tekitajal, pakendijätmete käitlemise kulud kannab ettevõtja, kes pakendatud kauba tarbijale müüb, või taaskasutusorganisatsioon.

Kordame siinkohal veel kord üle mõned enim levinud küsimused ja vastused pakendijätmete kohta.

Miks peab pakendijätmed prügist eraldi sorteerima?

Esmalt püüdk vähem jäätmeid tekitada, tarbige mõistlikult! Kuna pakendamata kaupa osta pole meil alati võimalik, tekib kodus majapidamises siiski pakendijätmeid. Kui pakendijätmed on prügist eraldi sorteeritud, on võimalik neid kodus- või taaskasutada. Jätmeid (plastid, paberit, klaasi, metalli) taaskasutades säästame loodusressursse (ka väga hinnalisi, taastumatuid loodusvarasid).

Pakenditest saad lahti tasuta. Kui sorteerid pakendijätmed prügist eraldi, vähendad kulutusi prügiveole.

Tarbija kohustus pakendijätmed sorteerida ja tagastada on kirjutatud ka pakendiseadusse.

Ja mis kõige tähtsam – veendumus, et sinu panus paremasse, puhtamasse elukeskkonda on oluline ja sa teed selleks kõik. See on südametunnistuse asi. Kurb oleks tagantjärele tõdeda: “Ja ükski veetilk ei võtnud vastutust ülejutuse tekitamise eest.”

Kuidas sorteerida?

Pandimärgiga pakend kogu eraldi ja vii taaraumataati või taarapunkti, saad pandiraha tagasi.

Pakendijätmed, mille ei ole peal pandimärki, tuleb eraldada peamiselt kolme jaotusse: klaas eraldi, paber-papp eraldi ja kolmandasse jaotusse sobivad kokku plastpakendid, metallpakendid, nn tetrapakid. Kui kodu läheduses või jäätmejaamas ei ole eraldi klaaspakendi konteinerit, siis võib klaaspakendi plast- ja metallpakendiga ühte konteinerisse kokku panna.

Teavet, kuidas peab jäätmetega ümber käima, jagavad lahkesti kohalikud omavalitsused, jäätmevedajad ja taaskasutusorganisatsioonid.

Miks peab pakendeid pesema?

Ei pea pesema. Pakend, mis jääb pärast tühjaksallamist või vähese veega loputamist tootest puhtaks, sobib pakendikonteinerisse viimiseks. Kui pakendit ei ole võimalik mõistlikke kulutusi tehakse puhtaks saada, siis pane selline raskesti määrdunud pakend prügikasti, mitte pakendikonteinerisse.

Kuhu pakendijätmed viia?

MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsiooni (ETO) ülesandeks on pakend elanikkonnalt kokku koguda selliselt, et võimalikult palju sellest jõuaks taaskasutusse. Pakendijätmete kogumiseks on üle Eesti väljas spetsiaalsed pakendikonteinerid.

Küsi kodukoha linna- või vallavalitsusest järele, kus asuvad jäätmejaamad, jäätmepunktid või pakendikonteinerid. Mõnel pool on võimalik tellida endale jäätmevedajalt pakendikotti, millega viiakse teie maja juurest pakendid tasuta ära.

Oluline on, et pakendijätmed pandaks konteinerisse sisse, mitte selle kõrvale või peale.

Au ja kiitus neile, kes pakendijätmed kenasti sorteerituna pakendikonteinerisse toovad.

Siret Kivilo
MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO)

Tee-ehitus läheb lahti ja muna teisaldatakse

Viimastel aastatel on Peterburi maantee Loo teeristi läbimine tiptundidel muutunud autojuhtidele kannatlikkuse ja osavuse proovikiviks. Sõiduradade vahetamisel tuleb sageli üles näidata pilootaži parimaid võtteid, et liiklusohalikust olukorrast terve nahaga pääseda.

Maanteeamet kuulutab peagi välja Tallinna-Narva maantee Loo-Maardu lõigu ehitushanke, et sügisel alustada lõigu rekonstrueerimist kolm pluss kolm sõidurajaga maanteeks ja ehitada kaks eritasandilist liiklussõlme. Liiklusohutuse parandamiseks eraldab projekt kohaliku, läbiva ja kergliikluse põhimaanteest, lisaks on lõigule ette nähtud tunnelid jalakäijatele ja jalgratturitele.

Loo-Maardu teelõigu rekonstrueerimisele järgneb Vao liiklussõlme väljaehitamine. Hanke

teate kohaselt saab Vao liiklussõlme ja Iru-Loo teelõigu ümberehituse valmimisega likvideeritud riigi kõige liiklusohalikum teelõik.

Maanteeamet kinnitas, et kuulutab hanke välja juba maikuu. I etapi ehitustööde lõpptähtaeg on 31.08.2011. Tööde maksumus selgub hanke läbiviimisel. Maanteeameti suhtekorraldaja Triin Reismann kinnitas, et ehitus tuleb huvitav: palju uusi rajatisi, kuid täiesti mõistetavalt toob liikluskorralduse muudatus liiklejatele kaasa ebamugavusi, kuna liiklussagedus on ehituse piirkonnas väga suur.

Muna päästetakse

Loo teeristil asuv kunstnik Leida Ilo viitskulptuur MUNA, mis jääb tee-ehitusele ette, tuleb teisaldada. Tegime valla koduleheküljel küsitluse,

erakogu

et saada teada elanike arvamust viitskulptuuri uue asukoha küsimuses. Enamik vastajaist (68%) teisaldaksid viitskulptuuri Loo aleviku keskvaljakule, veerand vastajaist oli seda meelt, et viitskulptuuri võiks 100 meetrit lõuna poole nihutada, et see jääks tähistama ka uut liiklussõlme.

Pärisin Maanteeametilt, kas viitskulptuuri ümberpaigutamise töö saaks sisse kirjutada riigihankesse?

Kohe pärast ülestõusmispuhi tuli Maanteeametilt vastus, et ollakse valmis viitskulptuuri MUNA tee-ehituse projekti raames Jõelähtme valla poolt valitud sobivasse kohta ümber paigutama!

Maanteeametiga suhtles
Merike Metstak

Mõned arvamused viitskulptuurist Muna

Kui asi ei kuulu kellelegi, siis kuulub see riigile. Riik on selle muna omanik. Riik annab omakorda selle muna mõne ministereeriumi valitsemise. Kuna tegemist on munaga, siis antagu see põllumajandusministreeeriumile. Kuna tegemist kunstiasjandusega, siis kultuuriministreeeriumile. Viimane kindlasti ei võta, sest siis saaks ta oma allasutuselt kultuuriväärtuste ametilt ettekirjutuse muna remondiks ja igaveseks hooldamiseks.

Hea, et teema tõstatati ning Tallegg võiks kasutada ära head võimalust muna remondi rahastamisega omale head reklaami teha. Kes aga ütleb, et ei tea sellest munast midagi, siis ei kõla see küll eriti siiralt. Avage silmad ja avastage maailma, vaadake ümberringi ilusat kevadet.

Vaablase nõel on surmav

Loomulikult on võimalik nendega ka koos elada, kuid see on sarnane elule püssirohutünni otsas, kuna väikseimigi väärnimõistmine putukate poolt võib põhjustada rünnaku.

Eriti tuleks vältida vaablase rünnakut, kuna nende mürk mõjub juba mõne minuti jooksul ning võib kiiresti põhjustada anafülaktilise šoki.

Mõni aasta tagasi sai üks Pärnu mees vaablase nõelata silmade vahele. Omaste jutu järgi hakkas ta mõne sammu astumise järel kaebama õhupuuduse ja halva enesetunde üle. Kutsuti kiirabi, kuid oli juba hilja.

Üliraske seisund tekkis väga kiiresti, nõelata saanud mehel võis abikaasa jutu järgi olla südameprobleeme. Et vaablase nõelata kiire verevarustusega pea piirkonda, läks mürk kohe vereringesse ja pääsemist enam polnud.

Asjatundjate sõnul on vaablase tugevaima mürgiga nõelaja Eestis.

Soovitused mesilase või herilase nõelamise ennetamiseks (väljavõte ajakirja Eesti Arst 04/2007 artiklist "Mesilase- ja herilaseallergia", lk 277–281, autorid Tiia Voor, Triine Annus).

1. Elamute läheduses hävitada mesilaste või herilaste pesad ja likvideerida nende elupaigaks sobilikud kohad (õõnsad puutüved, kannud jms).

2. Õues ei tohi kanda värvilisi ja suuremustrilisi riideid, vaid seljas peavad olema pikkade varrukatega ja säärtelga riided.

3. Mitte käia õues paljajalu.

4. Ei soovitata kasutada tugevalõhnalisi parfüüme ja kosmeetikat.

5. Putuka lähedusse sattudes ei tohiks kätega vehkida, vaid püüda putukate eest kiiresti varjuda ning katta pea ja nägu nii hästi kui võimalik.

6. Õues katta toit ja jook kaanega ja kontrollida toitu enne suhu panemist.

7. Akendel kasutada putukavõrke, autos sõita suletud akendega.

Nende putukate hammustuse tagajärjel sureb Eestis paraku rohkem inimesi kui näiteks rästikuhammustuse tõttu. Kui inimene on saanud korra mesilaselt nõelata ja tal on tekkinud mingisugune reaktsioon, siis ta peab arvestama sellega, et iga järgmine reaktsioon on eelmisest hullem ja tõsisem. Kui mesilase või herilase nõelamise tõttu hakkab reaktsioon tekkima poole tunni möödudes (nahasügelus, lööve, tugev turse nõelamise kohas), siis üldjuhul see enam eluohtlikuks ei muutu. Piisab allergiavastaste ravimite manustamisest, kuid edaspidi peavad need alati kaasas olema, sest järgmisel korral võib tekkida hingamisraskus.

Kui reaktsioon tekib esimese kümne minuti jooksul, siis võib see kiiresti muutuda eluohtlikuks. Hingamine muutub raskeks, kähisevaks, väga raske on sisse hingata, võib tekkida kõriturse, teadvuse hägunesimine ja 2–3 minuti jooksul teadvusekaotus. Sellisel juhul peab olema

valmis elustama.

Kui kord juba on tekkinud hingamisraskus ja kiirabi tehtud süstist on abi saadud, siis tuleb teada, et järgmisel korral üksnes tablett ei piisa, vaid tuleb minna perearsti või allergoloog juurde ja lasta välja kirjutada allergiavastased süstid. Uuesti mesilase või herilase käest nõelata saades tuleb teha KOHE allergiavastane süst. See võib olla ainus elupäästja.

internet

erakogu

Ühel Maardu küla memmel oli hoonete katuste all kokku 9 vaablasepesa!

Lapselaps oli targem: mu vanaema arvas, et ta võiks minna välja ja pritsida Raidi, mis võiks nad ära tappa. Õnneks ta ei teinud seda, temal tuli meelde, et vaablased on väga ohtlikud olendid ja on parem nad rahule jätta kui et neid tülitada ja ise ära surra.

• HERILASED, MESILASED JA VAABLASED – ERINEVALT TEISTEST PUTUKALIIKIDEST – VÕIVAD OHU KORRAL RÜNNATA KA INIMESI
• VAABLASE ON TUGEVAIMA MÜRGIGA NÕELAJA EESTIS

Euroopa Parlamendi valimised 2009

Euroopa Parlamendi liikmed langetavad otsuseid, mis Sind otseselt puudutavad.

Auto, mida juhid; õhk, mida hingad; mobiiltelefon Sinu taskus; toit; joogivesi; pank, kust laenu saad; lennud, millega reisid; kütus, mida põletad; prügi, mille ära viskad – kõigi nende ja veel paljude asjade standardid, kulud ja ohutus määratakse või neid reguleeritakse Euroopa õigusaktidega, mille võtavad vastu Euroopa Parlamendi liikmed.

- Kuu aja pärast algab eelhääletamine.
- Hääletada saab ükskõik millises valimisjaoskonnas.
- Eelmistel EP valimistel osales vaid 27% valijast, meie vallas 25,5%.
- 28.04 – kandidaatide registreerimise viimane päev, algab aktiivse valimisagitatsiooni aeg, mille jooksul poliitiline välireklaam on keelatud.

08.05 – 30. päeval enne valimispäeva koostab Siseministerium valijate nimekirjad. Elukohta aadressiandmetes pärast valimispäevale eelnevat 30. päeva tehtud muudatusi arvesse ei võeta.

Hiljemalt 18.05 – hiljemalt 20. päeval enne valimispäeva korraldab Siseministerium valija-kaardi koostamise ja saatmise valijale.

Hiljemalt 18.05 – hiljemalt 20. päeval enne valimispäeva nimetab valla- või linnavolikogu oma otsusega jaoskonnakomisjoni esimehe ja kuni kaheksa liiget.

23.05 – alates 15. päevast enne valimispäeva võib valija, kes 15. päeval enne valimispäeva ei ole saanud valijakaarti või kelle andmetes valijakaardil on vigu, pöörduda avaldusega valla- või linnasekretäri poole.

23.05–28.05 – 15. kuni 10. päeval enne valimispäeva toimub vähemalt kahel päeval hääletamine välisesinduses.

28.05–03.06 – elektrooniline hääletamine algab 28. mail kell 9.00 ja kestab ööpäevaringselt

kuni hääletamise lõpuni 3. juunil kell 20.00.

25.05–31.05 – hiljemalt eelhääletamise algusele eelneval nädalal avalikustab maakonna valimiskomisjon andmed valimisjaoskondade kohta maakonnas.

01.06–03.06 – 6. kuni 4. päeval enne valimispäeva toimub eelhääletamine kõigis valimisjaoskondades kell 12.00–20.00. Toimub ka hääletamine väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda, sealhulgas valija asukohas ning kinnipidamiskohas.

Hiljemalt 03.06 – hiljemalt 4. päeval enne valimispäeva on hääletamisedelite välisesindusest ja laevalt Vabariigi Valimiskomisjonile laekumise tähtaeg.

Pühapäev, 07.06 – valimispäev.

Hääletamine toimub kell 9.00–20.00. Toimub ka kodus hääletamine. Häälte lugemist alustatakse pärast hääletamise lõppemist Eestis.

Lisainfo <http://www.vvk.ee/ep09/>

Tähelepanu

Erakonnad ja üksikkandidaadid, kes soovivad avaldada Euroopa Parlamendi valimisreklaami ajalehes Jõelähtme. Materjalid palume saata aadressil ajaleht@joelaehtme.ee hiljemalt 8. maiks 2009. Tasumine reklaami eest toimub vastavalt Jõelähtme Vallavalitsuse korraldusele 20.04.2006 nr 489.

Lugupeetud hr vallavanem Toomas Kümmel

Mõned päevad tagasi kuulsin ühelt Loo elanikult, et tema postkasti on laekunud dateerimata ja registreerimata A4 formaadis "Teade", milles informeeritakse, et 29. aprillil 2009 kell 18.00 toimub KIKASES Loo aleviku elanike koosolek.

Koosoleku korraldaja on Kodanikualgatuse Selts, kelle kontaktisikuks on märgitud Ardo Lass. Koosoleku päevakorras on Loo arengukava koostamine ja alevikuvanema valimised. Kuna kutses on ka ära märgitud, et kutsutud on kõik Loo aleviku elanikud, siis tekkis mul küsimus, miks minu postkasti sellist teadet ei ole laekunud. Olen seejärel suhelnud ka paljude teiste Loo aleviku elanikega, kellest paljud ei ole samuti sellist teadet saanud. Valla kodulehelt õnnestus mul leida "Aleviku ja külavanema statuut", mille alusel toimuvad ka alevikuvanemate valimised. Statuudi kohaselt:

Punkt 3. Külavanem valitakse külaelanike koosolekul poolthääletamusega.

Koosoleku toimumise aeg ja koht peab olema ette teatatud vähemalt üks kuu. Koosoleku toimumisest teatatakse ajalehes "Jõelähtme" ning vastava küla teadetahvlitel.

Punkt 4. Koosolekut aitab korraldada ja tagab vajalike ruumide ning tehniliste vahendite kasutamise vallavalitsus aleviku- või külaelanike või nende ühenduste (seltsid, MTÜ-d jne) taotlusel.

Valla ajalehe veebruari ja märtsikuu numbrites Loo aleviku alevikuvanema valimise teadet avaldatud ei ole. Sellest tulenevalt tekkis mul mitu küsimust:

1. Kas Jõelähtme Vallavalitsus on teadlik Loo alevikuvanema valimistest KIKASES 29. aprillil 2009 kell 18.00?

2. Miks ei ole tagatud kõikide Loo aleviku elanike võrdne ja õigeaegne teavitamine alevikuvanema valimistest ja arengukava koostamise arutelust?

3. Kas alevikuvanema valimine ilma sellest valla ajalehes teavitamata ning kõiki elanikke võrdselt ja õigeaegselt informeerimata on õiguspärane? Küsimustele palun vastata kirjalikult valla ajalehes Jõelähtme. Eeldades, et alevikuvanema valimised tuleb läbi viia kehtiva "Aleviku ja külavanema statuudi" kohaselt, teen ettepaneku kutsuda kokku Loo aleviku alevikuvanema valimise koosoleku, avaldades selleks statuudi kohase teate valla ajalehes Jõelähtme ning tagades koosoleku läbiviimiseks vajalikud ruumid ja tehnilised vahendid.

Lugupidamisega
Peeter Kase
Loo elanik

Ardo Lassi selgitus:

Jah, tõepoolest, oleme pidanud vajalikuks algatada Loo aleviku elanike heal tahtel rajanev koostöö eesmärgiga muuta paremaks meie aleviku elukeskkond ning seista ühiselt meie elanike huvide kaitsel. Selleks on vajalik kokku panna aleviku arengukava, et seda saaks arvesse võtta juba järgmise aasta valla eelarve koostamisel ning võimalike toetuste taotlemisel. Selleks on oluline korraldada ka ühise asjaajamise juhtimine alevikuvanema ja eestseisuse kaudu.

Saatsime jaanuarikuu vallalehele avaldamiseks teate Loo aleviku elanike koosoleku läbiviimise kohta, et saaks seda teha juba veebruarikuu. Vallalehe toimetaja Merike Metstaki sõnul aga keelas vallavanem Toomas Kümmel kuulutuse avaldamise.

Kuigi vallavalitsusel ei ole olnud mõeldud kolme kuu jooksul mingit takistust võtta Loo alevikuvanema ja eestseisuse valimiste läbiviimise enda peale, ei ole seda siiani suudetud või tahetud korraldada. Kuna vallavalitsus meie algatusele ei reageerinud ega suvatsenud sellel teemal meiega isegi rääkida, siis otsustasime vastloodud Kodanikualgatuse Seltsiga viia koosoleku läbi omal algatusel.

Koosolekuteated postitati igasse aleviku postkasti laupäeval 28. märtsil ja seda võib igaüks kontrollida postkontori kaudu. Samal ajal pandi koosoleku teated välja järgmistesse kohtadesse: Loo kaupluse Comarket, Perearstikeskuse ja Loo Kultuurikeskuse. Nii nagu vallaleht peab jõudma igasse postkasti, nii peab olema jõudnud igasse Loo aleviku postkasti ka koosoleku teade. Seega on elanike teavitamine olnud samaväärne vallalehes avaldamisega. Vahemärkusena võiks mainida, et kui Neeme külas valiti viimati külavanemat, siis eelnevat teavet selle kohta vallavalitsusele ja vallalehele üldse ei edastatud ning sellest ei tõusnud küll mingit tüli ega probleemi, sest teavitamine oli toimunud kohapeal ja seda pidas tookordne vallavalitsus piisavaks.

Meie oleme soovinud algatada Loo aleviku elanike ühistegevuse heas usus ning loodame siiralt, et praegune vallavalitsus seda hea tahte algatust omalt poolt toetab.

Kui tõepoolest koosoleku teade ei ole mingil meist sõltumatutel põhjustel kõigi Loo aleviku elanikeni veel jõudnud, siis on siinkohal paslik see üle korrata.

Loo alevikuvanema ja eestseisuse valimistest

Kui vallavanem sai Peeter Kase kirja ja seda vallavalitsuses tutvustas, olid paljud arvamusel, et keegi teeb volikogu liikme ja endise vallavanema Ardo Lassil kulul halba nalja. Seetõttu pöördus ajaleht otse Ardo Lassi poole.

Peeter Kase kirjutas tõstatatud küsimused on paraku asjakohased, sest härra Lass teatas ise otsesõnu, et valla aleviku- ja külavanema statuut ei tähenda temale midagi. Vallavalitsus ei ole mitte mingisugust Loo aleviku vanema valimist korraldanud.

Statuut ütleb selgelt:

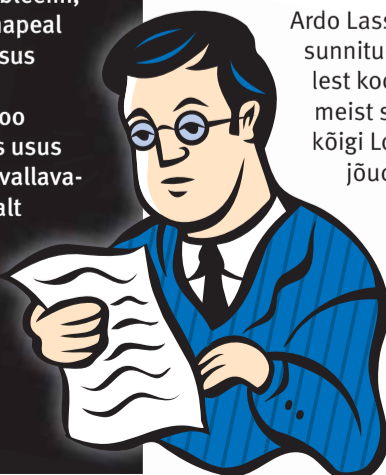
3. Külavanem valitakse külaelanike koosolekul poolthääletamusega. Koosoleku toimumise aeg ja koht peab olema ette teatatud vähemalt üks kuu. Koosoleku toimumisest teatatakse ajalehes "Jõelähtme" ning vastava küla teadetahvlil.

4. Koosolekut aitab korraldada ja tagab vajalike ruumide ning tehniliste vahendite kasutamise vallavalitsus aleviku- või külaelanike või nende ühenduste (seltsid, MTÜ-d jne) taotlusel.

On muidugi selge, et statuut on liiga üldisõnaline nii suure aleviku nagu Loo vanema valimiseks. See, mis sobib väikestele küladele, ei pruugi sobida Loo alevikule, mis moodustab ligi poole meie valla elanike arvust. Vallavalitsuses on jõudnud lõpusirgele uue statuudi väljatöötamine, mis olusid rohkem arvestab.

Seadusetahe kõrval on oluline seaduse mõte. Ja iga haritud jurist saab ju aru, et Loo alevikuvanema valimisel on oluline kõigi Loo elanike võrdne informeeritus sellise ürituse toimumisest. Ning statuut toobki seetõttu informeerimise kohustuslikuks kohaks valla ajalehe, mis toimetatakse tasuta iga valla elanikuni meie valla territooriumil. Ka Ardo Lass ise on oma kirjas seda sunnitud tunnistama: "Kui tõepoolest koosoleku teade ei ole mingil meist sõltumatutel põhjustel kõigi Loo aleviku elanikeni veel jõudnud..."

Kahjuks Ardo Lass oma

Toimetuselt

HOL volikogu soovituslikus materjalis valdadele seisab kirjas: Suuremates asulates tuleks lubada mitme vanema valimist territoriaalse printsiibil (näiteks kvartal, traditsioonilised, looduslikud erisused või takistused, jõgi, raudtee vms). Ühe sellise territooriumi suuruseks inimeste arvu poolest võiks olla soovituslikult kuni 500 inimest.

VALLAVALITSUS ANNAB TEADA, ET LOO ALEVIKUVANEMA JA EESTSEISUSE VALIMISED TOIMUVAD 29. MAIL 2009. AASTAL LOO KULTUURIKESKUSE A-KORPUSE SAALIS ALGUSEGA 18.00. ARUTLEME LOO ALEVIKU ARENGUSUUNDADE ÜLE.

Jõelähtme Vallavalitsus

Nimed Vabadussõja ausambal Jõelähtmes

Merje Klamas 1963. aastal.

Vabadussõja ausambal Jõelähtmel on kahe Rammu saare mehe, Johannes Klamase ja Voldemar Klamase nimed. Helmi Aksberg, kes põgenes Teise maailmasõja ajal Rootsi, pani seal kirja oma mälestuse päevast, kui hukkus Johannes Klamas. Ta pealkirjastas selle: KURB MÄLESTUS

Tahan jutustada ühest sündmusest sellest ajast, kui olin seitsmeaastane. Oli ilus suvehommik 1921. aastal. Kõik kalurid läksid purjepaadidega võrke vedama. Sel päeval oldi merel Rammu saare ja Neeme vahel.

Minu papa tuli hilisõhtul Tallinnast mootorpaadiga, millega ta oli viinud kogu saare kalad Tallinna turule. Hommikul oli ta väsinud, tahtis kauem puhata, et jälle sõita kaladega Tallinna, kui paadid maal ja kalad võrkudest välja raputatud. Sellel suvel oli hea raiimesaak. Niisiis tahtis papa puhata ja tema asemel läks merele meie mamma koos papa vennaga. Meie olime lapsehoidjaga kodus ja magasime kõik rahulikult ega teadnudki, et mamma merele läks.

Korraga käis kõva pauk. Ärkasime hirmunult üles ja jooksime vaatama, mis on juhtunud. Rammu saare ja Neeme küla vaheline meri oli paksu suitsu täis, õhus lendasid mingisugused tükid. Ilm oli väga vaikne ja suitsupilv püsis kaua taeva all.

Papa oli väga hirmunud ja lapsehoidja, 15-aastane tüdruk, hakkas kõva häälega nutma,

Rammu saare ja Neeme küla vaheline meri oli paksu suitsu täis, õhus lendasid mingisugused tükid.

hüüdes, et nüüd ei ole enam mammat, sest just selles kohas, kus meie rahvas oli võrke välja toomas, lõhkes mürsk. Lapsehoidja hoidis mu väikest õde süles ja meie ei teadnud, mida teha või kuhu minna. Papa hakkas meid kõiki rahustama, et ärge me me kartku, tema läheb mootorpaadiga vaatama, mis merel on juhtunud. Ta sõitiski paatide juurde ja meie jäime koju ootama.

Päike paistis, oli soe suvehommik. Jooksime randa vaatama. Nägime kaldalt, et mitu paati on samas kohas ja et nad otsivad midagi. Natukese aja pärast tuli meie paat randa. Onu ja mamma olid elus ja terved, aga nii ehmunud, et nad meile ei rääkinud, mis oli õieti juhtunud. Kuid

meie rõõm oli kirjeldamatult suur. Jooksime mamma juurde ja võtsime tema ümber kinni ega raatsinud enam lahti lasta.

Papa tuli mootorpaadiga randa tagasi ja me saime teada, et Johannes Klamas (1895–1921) Klaukselt ja tema õde Helene on surma saanud. Miin oli nende võrku sattunud. Nad olid võrke paati vedanud ja korraga oli miin plahvatanud. Johannese keha jäi peaaegu terveks, aga He-

lenest, kes oli 18-aastane, ei saanud kuigi palju kätte. Johannes Klamas oli Vabadusristi kavaler. Ta oli Vabadussõjas olnud koos Voldemar Klamasiga (1891–1961) Rammust ja nad olid sõtta minnes omavahel kokku leppinud, et kui üks neist langeb, siis teine kannab ta lahinguväljalt ära. Mõlemad aga tulid sõjast õnnelikult tagasi.

On kummaline, et kodurannas sai Voldemar oma lubaduse täita, kui võttis surnud Johannese oma paati, sest ta oli õnnetuskohale kõige lähemal. Miin purustas ka paadi ja võrgud, nii et midagi ei

jäänud järele.

Meie papa tõi oma ristipojale Tallinnast puusärki. Ja ka Helene põrm pandi ilusa karbiga samasse kirstu. Sel ajal Rammu saarel veel surnuaeda ei olnud ja nad maeti Jõelähtme kalmistule. Kui sõitsime matusepäeval üle mere mandrile, oli jälle ilus suveilm.

Voldemar Klamas elas Jaagul Rammu saarel. Voldemar oli 1919. aastal abiellunud. Tal oli neli last, kõik olid poisid. Üks poegadest, kes sündis hirmsa õnnetusega samal aastal, sai samuti merel miiniplahvatuses surma 1941. aastal.

Voldemar ja Alvine Klamas läksid Rammu saarelt elama Neeme 1952. aastal, kui kõik Rammu saare elanikud sunniti kodust lahkuma.

Kogu teave on pärit Õie Klamas-Loo Rammu saare sündmusi ja suguvõsasisid käsitlevast raamatust "Ilgipõlised Põhja-Eesti saared" (Tallinn 2006) ja Õie Klamas-Loo suguvõsaauringust, mis pole raamatuna avaldatud.

Olen Õie Klamas-Loo sugulane ja redigeerin keeleliselt tema raamatu "Ilgipõlised Põhja-Eesti saared" teksti. Raamatuna andsime selle välja pärast Õie surma

2005. aastal Tallinnas. Helmi Aksberg suri 2007. aastal Stockholmis.

Merje Klamas

Holi kasvõi lemmikloomal!

BIG BAG prahikott on ideaalne lahendus Sinu aia- ja pargijäätmete, ehitusprahi või suuremõõtmeliste olmejäätmete kogumiseks ning äraveoks.

CLEANAWAY
telefon 1919
www.cleanaway.ee

* Viieaastane india elevant kaalub ca 1,2 tonni. Pilt on illustreeriva tähendusega.

BIG BAG kotil on mitmeid eeliseid tavalise, suure metallkonteineri ees:

- ★ Võtab hoovil vähe ruumi ega takista liikumist
- ★ Ei kahjusta muru, teekatet või äärekive
- ★ Mugav teisaldamine ning kiire ja lihtne äravedu
- ★ Paindlik hind

Suuremate koguste ehitus-, lammutus-, koristus- ja suurjäätmete äraveoks pakume ka konteinerid mahuga 5 - 30 m³ kevadkampaania hinnaga kuni -25%

Personaalse pakkumise ja konsultatsiooni saamiseks kontakteeruge meie klienditeenindusega!

Tutvu teenusega lähemalt www.cleanaway.ee Tellige BIG BAG kott koos äraveoga telefonil 1919 või 6 400 836 (Tallinn), 7 388 700 (Tartu), 4 355 025 (Viljandi), 4 622 811 (Hiiumaa).

CLEANAWAY

Mälumänguturniir jälle möödus

12. aprillil selgitati Jõelähtme Rahvamajas taas välja meie valla mälumängu helgemad pead.

3. ringi ja ühtlasi kogu mälumänguturniiri üldvõitjaks tuli võistkond "Sammas" (Kaido Lasn, Indrek Sillandi, Raul Sillandi).

Teise koha üldvõitjate reas saavutas Neeme võistkond "Vana Kala" (Aleks ja Arvo Leonidov, Kalle Pürjema).

Kolmanda koha üldarvestuses napsas endale võistkond "Juku" (Meelis Väik, Arti Albert, Raimo Sau).

Sel mälumänguturniiril osales 12 võistkonda ja huvi ei paista raugevat. Igal juhul avaldati arvamust, et võiks ka sügisel midagi taolist teha.

Vaatame! Muidu aga kohtume kindlat 2010. a jaanuaris ja registreerime.

me ajusid neli kuud järjest senise kolme asemel. Meie populaarsed mälumängu läbiviijad Jevgeni Nurmla ja Indrek Salis on raudselt meiega edasi.

Toredat suve kõigile osalejale ja nutikaid hetki mälu töökorras hoidmiseks!

Maie Ramjalg

Jõelähtme III rattamaraton – suur rahvaspordipidu

Jõelähtme vald on väga sobiv paik sportliku puhkepäeva veetmiseks rattasadulas. Seda tõestas veenvalt kolmandat korda edukalt toimunud Jõelähtme rattamaraton. Tänavu osales rekordarv võistlejaid – pool tuhat ratturit tuli meie valla mail toimunud rattasõitu nautima.

Vallavanem soovis oma avasõnas, et hea traditsioon kehtaks vähemalt veel 97 aastat, et kunagi saaks selle ürituse sajandat juubelit pidada. Rajameistrid olid kõvasti vaeva näinud ning valinud rattarajad, mis kulgesid mööda Jõelähtme valla kauneid ja mitmekesiseid maastikke Rebala kaitsealal, Kroodil, Ülgasel, Jägala jõe ääres ning Kaberneeme ja Kodasoo metsades.

Spotlikku pühapäeva tulid veetma nii tippsportlased kui ka tavalised harrastajad koos lastega. Jõelähtme rattamaraton oli sel aastal pilootprojektina toimuva Eesti maratonide sarja (EMS) avaüritus. Sellesse sarja kuuluvad veel kuus pikemat ja raskemat rattasõitu – Jõelähtme maraton, Saku 100, Paluküla 101, Rõuge tuur, Rakvere maraton ja Haanja 100.

Jõelähtme rattaürituse kavas oli neli eri raskusastmega distantsi, mille hulgas rattasõber endale sobiva võis valida.

Ükski suur rahvaspordipidu ei toimu lastevõistlusteta.

Tillusõit pikkusega 1 km kõige pisematele rattasõpradele toimus Vana-Narva maanteel Jõelähtme rahvamaja ja kiriku vahelisel lõigul, mis selleks ajaks autoliiklusele suletud. 38 last sõitsid ja võitsid – kõigil oli rinnanumber 1. Kõik said meene ja diplomi ning paljud oma esimese tõsise spordielamuse.

Noortesõit pikkusega 10 km on mõeldud noortele vanuses 8–14 eluaastat ja see toimus Jõelähtme-Manniva-Eländvahe-Jõelähtme ringil, rada läbis ka Jõelähtme golfikeskuse territooriumi. Osales 57 tüdrukut-poissi, kõik said diplomi ja meene.

Matkasõidu 30-kilomeetrine trass kulges kiriku juurest Eländvahe mäele, sealt läbi Koila metsa Linnamäe HEJ tammile. Linnamäelt edasi üle endise lasketiiru Kalevi-Liivale. Kuusalu valda jäävaid põllu- ja kruusateid mööda matkati Haavakannu kaudu Kodasoo-Ruu männimetsa ning sealt juba läbi Ruu küla Jägala-Joa parki ning Koogi küla kaudu tagasi Jõelähtmesse. Osalejaid oli 175, matkasõidu raja läbis kõige kiiremini, ajaga 1.50 Ergo Jair. Sellest, et varakevadel pole rahvas veel jõudnud end tippvormi trennida, andis tunnistust matkasõidu viimase lõpetaja aeg – tema kulutas distantsi läbimiseks 5 tundi ja 17 minutit. Aga peamine pole võit, vaid osavõtt!

Rattaralli põhisõit – maraton – kujunes eriti põnevaks: Hõbemäe kaudu suunduti Tallinna prügila tagusele karjäärialale, siis läbi Ülgase ja tagasi üle Linnamäe tammi sõideti Kalevi-Liivani. Seejärel kihutati Kaberneeme ja Haapse metsaradu pidi edasi Kodasoo-Ruu metsa vahele. Tagasi tõi sõitjaid rada Jägala-Joa ja Koogi kaudu piki jõeäärt stardi-finišipaika Jõelähtme Rahvamaja juures. Rada oli raske ja varakevadiselt porine, pannes ratturid tõeliselt proovile. 78 kilomeetri läbimiseks kulus parimatel üle kolme tunni, viimasena maratonidistantsi lõpetanu ajaks mõndeti kuus ja pool tundi.

Kena rattaüritus sai teoks tänu peakorraldaja Meelis Välgu ja tema paljude abiliste tööle ja vaevale.

Korraldaja Meelis Välg avaldab tänu toetajatele ja sponsoritele, kelleks olid Jõelähtme Vallavalitsus, Eesti Kaitseväge, Kaitseliit, RMK, Jõelähtme golfklubi, Olerex, LU Barni, Thule, CloettaFazer, Loo Ilu, Kostivere 4x4 Garage, Aiaauk, RK Singel. Ta tänab sõpru ja nende pereliikmeid ning kõiki vabatahtlikke abilisid, kes aitasid kaasa ürituse kordaminekule. Suur tänu Jõelähtme Rahvamajale!

Noortesõidu (10km) arvestuses ametlikult küll kohti välja ei jagata ja diplomi saavad kõik osavõtjad vanuses 8–14 eluaastat, kuid kõva võistlusmoment ei puudu ka sellest võidusõidust.

Noortesõidu esimese kuue lõpetanu seas oli koguni neli Jõelähtme noort. ▶ Poistest oli kiireim Johannes Kummel ja tüdrukutest Karina Kork. Lisaks neile fotol veel tublid ratturid Taimar Kork ja Jaagup Kummel. Kõik neli meie valla noort esindavad Nõmme Suusaklubi.

Esikuuikuisse jõudsid:

1. Taavi Selder 3.16,43
2. Alges Maasikmets 3.21,25
3. Helmet Tamkõrv 3.30,53
4. Sigvard Kukk 3.31,23
5. Erki Kukk 3.32,37
6. Lasse Nõlvik 3.33,29

Naiste arvestuses oli esikolmik:

1. Maaris Meier 4.03,55
2. Greete Steinburg 4.47,22
3. Viktoria Rantalainen 4.50,15

Jüri lastehoid Naljatilk ootab oma väikesesse rühma uusi väikelapsi.

Lastehoid on avatud igal tööpäeval kell 8-18. Kuuhind alates 1400 kroonist. Tallinna ja naabervaldade lapsed saavad lastehoiutoetust.

Täpsem info tel. 56 218 648,
www.naljatilk.ee

Vandjala külas on koristustalgud

Märtsikuu lõpupoole põles Vandjala külas maatas maha vana rehielamu.

2009. a koristus- ja heakorraldus Vandjala ja Loo külates toimuvad 2.-3. mail algusega kell 11.00 põlenud maja juures, et likvideerida tulekahju tagajärjed. Sinna on vallast tellitud ka konteiner. Ootame kõiki abivalmis Vandjala ja Loo külade inimesi appi koristustöödele. Samuti on talgutele oodatud kõik teised abipakkujad. Kaasa võtta kindad, võimalusel käsisaag ja käru. Vandjala - Loo külade viies külapäev toimub 27. juunil 2009 Vandjala külaplatsil Hallikivi juures.

Info 56 698710 Vandjala ja Loo külade külanem

Kaberneeme Klubi uus tulemine

2001. aasta sõbrapäeval vormistati Kaberneeme Klubiks mitmete sõpruskonna moodustanud Haapse ja Kaberneeme külaelanike soov aktiivselt oma elukeskkonna arendamisel-parendamisel kaasa lüüa.

Ühtede vanimate Eesti kalurikülade piirkonda on viimase kümne aastaga hulk püsielanikke juurde tulnud, nende hulgas mõjuka sõna ja tegusa eluviisiga inimesi. Klubi esimene president oli Mart Siimann, ametikoht valiti alul aastaks, nüüd kaheks aastaks. Hetkel kuulub klubisse 21 aktiivset liiget.

Klubi esimesed avalikud tegemised olid juhitud soovist hoida-säilitada, aga samas ka arendada kaunist ja populaarset Kaberneeme randa ja rannamännikut. Marina Kaasi ja Maarika Saarna-Siimanni eestvedamisel saadi projektile ka rahalist tuge ja klubi eestvedamisel korrastati mereäär, rajati parkla, paigaldati sildid uljaspeade taltsutamiseks otse autoga randa põrutada. Mitmel kevadel on käidud sedasama Haapse külast Kaberneeme kulgevat rannariba koristamas, sest puhas ja looduspärane elukeskkond on klubi liikmetele väga oluline. Marina Kaas on öelnud: "Kodanike aktiivne häääl võib palju muuta, sel-lepärast tegime MTÜ Kaberneeme klubi Haapse ja Kaberneeme külaelanikega. Hoolditsemise selle eest, et keskkond oleks puhas, et inimestel, kes sinna kolivad, säiliks juurdepääs merele." Marina Kaas julgustab oma seisukohti aktiivselt välja ütlemata, kartmata sealjuures suhteid rikkuda. Kui

seada ei tehta, siis pole ka õigust pahandada, et keegi tegi liiga või õige otsus jäi tegemata. Ta usub, et kodaniku tasandil tuleb aktiivne olla, siis saab rääkida kodanikuühiskonnast ja loota, et JOKK käitumismudel asendub eetilise käitumisega.

Sel kevadel on klubil teine tulemine, üha välja-paistvamaks on muutumas klubi teine tegevus-haru, klubi meespere arendada olnud vaba-tahtlik tuletõrjumine. Praegune klubi president Rait Killandi on tuletõrjeautode korrastamise ja meeskonnaliikmete väljaõpetamisega tegelenud juba mitu aastat, nüüd ollakse aktiivselt käed löönud Jõelähtme valla ja ka teiste ümberkaudsete piirkondadega. Sest kes sind ikka aitab, kui kõigepealt mitte sa ise. Selle kõrval ei jää siiski tähelepanuta loodushoid ja muudki ideed, mida kodukandi heaks ära teha saaks. Klubil on soov edaspidi üha rohkem igapäevaelu korraldamisel eri tasandil kaasa rääkida, lahendusi otsida ja olla partneriks kõigile, kellele läheb korda rikka ajaloo ja kauni loodusega rannakülade elujõulisus.

Kaberneeme klubiga saab ühendust aadressil MTÜ Kaberneeme Klubi, Punaste laternate 1, Kaberneeme küla, Jõelähtme vald.

VUNDAMENT EHTUS

VUNDAMENDID, SEINAD, KATUSED

WWW.VUNDAMENTEHTUS.EE

GSM 5013305, TEL 6681278

KESKKONNAMINISTEERIUM

Keskkonnaministeerium teatab Maardu graniidimaardlas Maardu II graniidikaevanduse kavandatava kristalliinse ehituskivi allmaakaevandamise keskkonnamõju hindamise aruande avalikustamisest. Arendaja on OÜ Maardu Graniidikaevandus, kes taotleb Keskkonnaministeeriumilt maavara kaevandamise luba. Arendaja kontaktisik on Peep Siitam, tel: 53495949, e-post: peep@vool.ee

OÜ Maardu Graniidikaevandus taotleb maavara kaevandamise luba eesmärgiga kaevandada kristalliinset ehituskivi (graniiti), kaevandamise kogumaht on 134846 tuh m³, mäeeraldise pindala on 1167,28 ha. Kaevandamise luba taotletakse 30 aastaks kaevandamise keskmise aastamääraga 4495 tuh m³.

Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindab AS-i Maves moodustatud töörühm Madis Metsuri juhtimisel. Kontaktisik on Madis Metsur, tel 656 5428, e-post: madis@maves.ee

Keskkonnamõju hindamise aruandega on võimalik tutvuda kuni 05.05.2009:

- 1) Keskkonnaministeeriumi keskkonnakorralduse- ja tehnoloogia osakonnas, Maapõue büroos (Narva mnt 7a, tuba 738, kontaktisik on spetsialist Taavi Raik, tel 626 0741 e-post: taavi.raik@envir.ee)
- 2) Keskkonnaministeeriumi kodulehel: <http://www.envir.ee/91619>
- 3) Jõelähtme Vallavalitsuses, Jõelähtme küla, Jõelähtme vald 74202 Harjumaa
- 4) Maardu Linnavalitsuses, Kallasmaa 1 74111 Maardu
- 5) OÜ Maardu Graniidikaevanduse koduleheküljel: <http://www.vool.ee/>

Ettepanekuid ja vastuväiteid keskkonnamõju hindamise aruande kohta ning küsimusi saab Keskkonnaministeeriumile kirjalikult esitada kuni 05. maini 2009.a.

Keskkonnamõju hindamise aruande avalik arutelu toimub 05. mail 2009.a kl 17.00-20.00 Jõelähtme rahvamajas (Jõelähtme küla, Jõelähtme vald 74202 Harjumaa).

Saha külarahvas tegi 18. aprillil talgupäeva Saha kabeliaias.

Tänu 30 talgulise tublile tegevusele korrastati kabeliaed talvisest räämast.

Trotsides külma ilma, riisuti ja koguti kokku sügisesed puulehed ja praht ning põletati need lõkkes. Turgutav kohvipaus ja mõnus meeleolu aitasid kindlasti kaasa kogukonna ühtekuuluvustunde kinnistumisele.

Graniidikaevandus on ohtlik

Kõigi külanemate poolt aasta tagasi allkirjastatud Riigikogu ja Vabariigi Valitsuse poole läkitatud pöördumises teatasid külanemad oma ühise seisukoha – me oleme graniidikaevanduse rajamise vastu.

Muidugi saabusid pöördumisele vastused, sealhulgas Riigikogu keskkonnakomisjoni esimehelt, kes kirjutas, et kaevandamise loa andmise otsustab Keskkonnaministeerium pärast keskkonnamõjude hindamise teostamist ja aruande avalikustamist. Riigikogu liige Marko Pomerants lõpetas vastuse külanematele lausega: "Keskkonnamõjude hindamise avalikustamisprotssi juures on teil samuti tagatud kaasarääkimise võimalus."

Külal peavad siin edasi elama. Meie tahame siin edasi elada. Kaevanduse mõjuvälja ei jää mitte üksnes Võerdla, Rebala, Ülgase ja Kallave-re külad, vaid ohustatud on terve Põhja-Eesti.

Vallavanem Toomas Kümmeli sõnul tegeleb vallavalitsus graniidikaevanduse probleemidega

väga intensiivselt. Ta ütleb, et emotsionaalsest pöördumistest ehk rohkem oleks praegu vaja ühist tegevuskava. Kuna kogu valdkond on ka meedia terase tähelepanu all, siis seda enam. Praegu ollakse tähelepanu keskendanud järgnevale.

Esiteks. Eesmärk ei saa olla graniitkillustiku tootmine. Eesmärk on midagi muud, mida tegelikult meie eest varjatakse ...

Teiseks. Kambrium-vendi põhjaveekihist läbimine on esmakordne selline kogemus maailmas. See on seotud väga suurte riskidega kogu Põhja-Eesti põhjavee ressursidele.

Ettepanekuid ja väiteid saab Keskkonnaministeeriumile esitada kirjalikult kuni 5. maini.

Ihasalu küla Laheranna 1, 5-8 maaüksuste ja lähiala detailplaneeringu eskiislahenduse avalik arutelu toimub kolmapäeval, 20. mail 2009. a kell 17.00 Jõelähtme vallamajas.

Pakun peenramaad

Peagi saabub jälle aeg, mil võib hakata külvama peenramaale köögiviljaseemneid, istutama kapsast ning maha panema kartulit.

Mindel on kiriku taga põldudel jupp möödunud aastal ettevalmistatud viljakat maad, olemas on ka vajalik tehnika ning aastatepikkune juurvilja kasvatamise kogemus. Need, kel huvi ja tahtmist paar-kolm tundi nädalas põllundusega tegeleda, saavad toidulauale värsket omakasvatatud juurvilja, häid emotsioone ning ka talveks midagi salve. Ebamäärasel ajaks abiiks seegi.

Arvan, et see tegevus sobib kõige paremini lähieümbruse külade elanikele, kuid teretulnud on kõik. Huvilistel palun endast märku anda meiliaadressil talismaa@hotmail.ee.

Meili teel saame ühiselt arutades kokku leppida, kuidas seda tegevust kõigi osaliste jaoks parimal viisil korraldada.

Arvo Olek
talismaa@hotmail.ee

Soovime rentida PÕLLUMAAD

Oleme huvitatud ka võsastunud ja hooldust vajavatest aladest

Jõepere talu

Tel: 56 699 836

E-Mail: joeperetalu@gmail.com

MAJAPIDAMINE PRÜGIST PUHTAKS!

Tel 50 30 960

Pakume erinevate suurustega konteinereid ja teostame veoteenust.

www.saeesti.ee
info@vsaeesti.ee

**Leitud naiste
1-käiguline jalgratas.
Helistada tel 5082946**

TAMMIKU PUHASTUS

- Koduvaipade keemiline puhastus
- Pehme mööbli märgpuhastus
- PVC, linoleumi ja kummipõrandate süvapesu ja vahatamine
- Kodu ja kontori suurpuhastus
- Ehitusjärgne koristus
- Aknapesu

LISAINFO JA BRONEERIMINE
6 034 334, 53 334 637
www.puhastus.eu

Meie Mari Piir tuli Euroopa meistriks

Märtsi lõpus toimusid Itaalias Anconas 7. Euroopa veteranide kergejõustiku sisemeistrivõistlused, kuhu läksid endast parimat andma ka kaks meie valla- ja seotud sportlast – Mari Piir naiste 35+ vanusegrupis viievõistluses ja 60 m jooksus ning Harri Reidma meeste 75+ vanusegrupis kolmikühpes.

Kui Aruaru mailt pärit teeneka spordiveterani Harri laeks jäi seekord igati tubli 5. koht, siis Loo Keskkooli kehalise kasvatusõpetaja Mari saavutas 60 m jooksus 10. koha, aga oma põhialalt, viievõistlusest, võitis maksimumi. Kullaheitluses tuli võidelda sakslanna Anke Zimmermanni ja itaallanna Maria Paola Loddoga. Veel enne viimast ala, 800 m jooksu, juhtis punktisummaga sakslanna, siiski suutis Mari tubli jooksuga oma konkurendid seljataha jätta ja 2631 punktiga võtta oma esimene võit rahvusvahelistelt tiitlivõistlustelt. Sellega sai ka möödunud suvel Ljubljanas toimunud EM-i teise koha auhind vahetatud Kirkaima medali vastu.

Õnnitleme võitjat! Teades tema sportlikku pühendumist ja tahtmist end ka edaspidi proovile panna, soovime jaksu ja kordaminekuid tulevikus.

2008/09. õppeaastal Loo koolis

LÕPUKELLA AKTUSED

12. klass, Loo KK 19. lend – kolmapäeval, 22. aprillil kell 12.00 kooli aulas

9. klass, Loo PK 22. lend – kolmapäeval, 29. aprillil kell 12.00 kooli aulas

VIIMASE KOOLIKELLA AKTUSED

1.–4. klass – reedel, 15. mail kell 10.00 Loo Kultuurikeskuse saalis

5.–8. klass ja 10.–11. klass – reedel, 15. mail kell 12.00 Loo Kultuurikeskuse saalis

LÕPUAKTUSED

9. klass – reedel, 19. juunil kell 14.00–16.00 Jõelähtme Rahvamajas

12. klass – laupäeval, 20. juunil kell 12.00–14.00 Jõelähtme Rahvamajas

Kursus-treening KUIDAS LEIDA JA HOIDA ARMASTUST?

Hea lugeja või kursusel osaleja!

See kursus-treening on paljude kursuste ja õpingute tulemusena valminud armastusteemat käsitlev materjal. Kursuse kirjutamisele eelnes kolmeaastane õpingute periood Peterburis, Riias ja Kiievis.

Armastusteema sai kursuseks just sellepärast, et tegelikult õpime me armastust ainult lapsepõlvkodus, mujal meile armastusega seonduvat ei õpetata.

See kursus on julgetele – neile, kes tahavad ja julgevad oma elus teha paremaid valikuid ja astuda julgemaid samme oma unistuste täitumise teel.

Kursus toimub Ruu külas, Metsaveere tee 11 (A/Ü "Jägala", enne Jägala juga teisel pool jõge)

Järgmised kursused toimuvad: 25. aprillil ja 16. mail. Algus on kell 12.00.

Korraldaja: OÜ "Armastusruum" ja läbiviijaks Kalmer Kase

Kursuse tulemusena paraneb suhtlus lähedaste inimeste vahel. Käsitleme armastuse energiasid hinge tasandil. Kursus võib anda vastuseid konkreetsetele küsimustele. Individuaaltöö vajadusel kasutan Hellingeri meetodit. Räägime armastuse keeltest ja valikutest. Iga kursusel osalenu saab kaasa 40 lk informatsiooni. Lisaks tutvustatakse perede süsteemsete paigutuste energiasid.

TÄIENDAV INFO: e-mail: kalmer@armastusruum.ee, tel 5159066.

Võimalik on kutsuda kursuse läbiviija oma töökollektiivi või huviringi.

Kursus-treeningu kestus on 7–8 tundi.

Registreerimine on vajalik. Kohvipausid näksimist!

Maksumus sõltub inimeste arvust, kuid jääb 500 krooni piirimaile.

Olen veendunud, et leiame mõlemad osapooli rahuldava tasu!

ÕNNE JA ARMASTUST SOOVIDES

Kalmer Kase

**Õnnitleme kõiki mai sünnipäevalapsi, soovime õnne ja tervist!
Valla eakad sünnipäevad mais 2009**

89	04.05	LIUDMILA POPOVA	Jägala küla
89	09.05	VENDA KASK	Loo alevik
87	17.05	LEONILLA-LEONORA LAAGRIKÜLA	Vandjala küla
86	22.05	ASTA-VALENTINE SPRENK	Kostivere
86	24.05	LEIDA RÜÜTEL	Loo alevik
84	08.05	LINDA HAAVEL	Ruu küla
83	06.05	LEONID RABOVALYUK	Kostivere
83	27.05	ANTS-PEETER TUST	Neeme küla
82	03.05	MARGARITA TJURINOVA	Jägala-Joa
82	10.05	VEERA HÖBEMÄGI	Maardu küla
82	18.05	MARTIN LUHAÄÄR	Ihasalu küla
81	30.05	ELNORD EILAND	Jägala küla
80	06.05	ANATOLI BELOV	Uusküla küla
80	09.05	EHA TEPPAN	Loo alevik
80	15.05	LEONHARD PÄRNASTE	Liivamäe küla
75	21.05	IVAR VESKE	Liivamäe küla
75	27.05	MARET LEHTSALU	Nehatu küla
70	10.05	MART JALAKAS	Uusküla küla
70	30.05	TAIMI RANDMERI	Loo alevik

Dirigent Anu Tali ja Põhjamaade Sümfooniaorkestri kevadine kingitus Jõelähtme valla koolide lõpetajatele: Kutsume Teid pühapäeval, 31. mail kell 19.00 Estonia Kontserdisaali sooviga tutvustada tänapäeva maailma klassikalise muusika paremiku – tähti, kes Eesti lavadele ei satu!

PÕHJAMAAD SÜMFOONIAORKESTER
"KOHTUMISPAIK EESTI"

Maailema tippmuusikute kohtumine. Kontsert-plaadistus. Esinevad: David Geringas (tšello, Saksamaa), Carolin Widmann (viul, Saksamaa), Jörg Widmann (klarnet, Saksamaa), Marko Martin (klaver, Eesti)

Dirigent: ANU TALI

Kavas: Šostakovič' Tšellokontsert nr. 1; Tüür topeltkontsert "Noesis"; Rahmaninov "Rapsoodia Paganini teemale".

Ootame, et kirjutad meile ja annad teada oma piletitsoovist: kadri.tali@nordicsymphony.com, info tel: 5159243

Samuti ootame teateid õpetajatelt, kes esindaksid suuremaid õpilaste gruppe Jõelähtme valla koolidest.

Tasuta piletitte jaotamine kehtib põhimõttel "kes ees, see mees"!

Kontserdist: maailmas on palju säravaid ja noortele inimestele atraktiivseid klassikalise muusika soliste. Sageli satuvad nad Eestisse harva, sest maailm on lai ning uue generatsiooni tähed on rohkem näha suurte riikide ja linnade tuntud lavadel. Samuti jääb Eestis väheseks rahalistest võimalustest, et siia maailmatasemel soliste kutsuda. Nii juhtubki, et Eesti noortel tuleb sageli leppida keskpärase valikuga ja vanamoodsate esinejatega. See aga loob meie noortele muusikaharidusest, kultuurielust sootuks vale pildi.

Dirigent Anu Tali ja Põhjamaade Sümfooniaorkester soovib tutvustada Eesti kooliõpilastele tänapäeva maailma absoluutset klassikalise muusika paremiku.

Avaldame südamlitku kaastunnet

VELLO PAEMURD 15.04.1959–27.03.2009
ELLA VARUL 03.01.1931–03.04.2009

KÕIKIDE MÄÄRUSTE JA OTSUSTEGA SAAB TUTVUDA
JÕELÄHTME VALLAVALITSUSE KANTSELEIS,
RAAMATUKOGUDES JA KODULEHEL:
www.joelahtme.ee

Väljaandja:

Jõelähtme Vallavolikogu ja Vallavalitsus
Toimetaja Merike Metstak
52 788 70 ja 6054866; ajaleht@joelahtme.ee

HINDAN TEIE KINNISVARA

Koit Uus 50 74 514

66 84 700 1partner@1partner.ee www.1partner.ee

1Partner
KINNISVARA

SÄÄSTA KUNI 70% KÜTTEKULUDEL

ÕHKSOOJUSPUMPADE MÜÜK
JA PAIGALDUS.

HINNAD ALATES 11750,-

TEL: 666 1355

WWW.KODUKLIIMA.EE

Liugused ja riidekapid

teie soovide ja
mõõtude järgi

www.nagusul.ee

5221151

Kalavõrkude müük

www.havi.fi.ee

56653685

Puude hooldus ja raie probleemsetes

kohtades nagu parkides,

kalmistutel,

hoonete läheduses jm.

Viljapuude hooldus.

Tel. 7120538, email: douglas.fir@mail.ee

OÜ VISARI METALLITÖÖD

Metalluksed,
klaasmetalluksed
Rõdupiirded, trellid
Metallaiad, -väravad
Trepid, keerdtrepid
Saunaahjud, veeboilerid
Suitsuahjud, grillid, sepatööd
Tel/fax: 6706917 GSM: 5014504
e-mail: visarimetall@hotmail.ee
www.visarimetall.ee

Ostame kokku erinevates kogustes
vanametalli/vanarauda,
Teostame lammutustöid sh. probleemsete
mahutite/hoidlate/ehitiste lammutamine.
Ostame ka lammutatavaid objekte.
Vanametalli puhul võimalik meepoolne
tehnik ja transport.
Suurtel kogustel erihinnad, personaalne pakkumine:
e.r.p.grupp@gmail.com, telefon: 56734234, 53025092
Samas ostame ka võsa ja lammutuspuitu.

Puugieemaldaja hind 65.- (sisaldab käibemaksu)

Kohaletoimetamine üle Eesti vastavalt Eesti Posti hinnakirjale.

Tähtis maksikiri (kaaluga
kuni 250 g): 30.-
NB! Lihtsaadetisena (10.-)
saadame ainult tellija soovil
ja vastutuse!

Tellimiseks saada
meile kiri või helista:
Roosja OÜ
Christi Unt:
tel +372 55 63 3839
mailto:christi@roosja.ee

HAABER-AUTO
AUTO- JA AIAKASÜAD

Husqvarna
Jonsered

PARTNER

Muruniidukite,
murutraktorite,
kettsaagide
müük, hooldus ja
remont.

Autovaruosade müük
Autoremont, õlivahetus
Rehvide müük ja paigaldus
Aia- ja metsatehnika müük ja remont
Muruniidukite hooldus ja remont
Robotniidukite müük

Rohuneeme tee 2
Haabneeme, Viimsi vald
tel 6 090 351
E-R 8.30 - 18.00
L 10.00 - 15.00
e-post info@haaber.ee
www.haaber.ee

KAS SINUL ON JUBA ISIKLIK MAAKLER!

Pikaajalised Jõelähtme valla piirkonnaga seotud kogemused
aitavad meil leida just Teile kõige paremini sobiva lahenduse.

Hardi Alliksaar
56 801 002

hardi.alliksaar@uusmaa.ee

Nadežda Štšjogoleva
58 272 149

nadja@uusmaa.ee

Svetlana Arro
56 66 72 75

svetlana.arro@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Kõige paremad pakkumised! www.uusmaa.ee

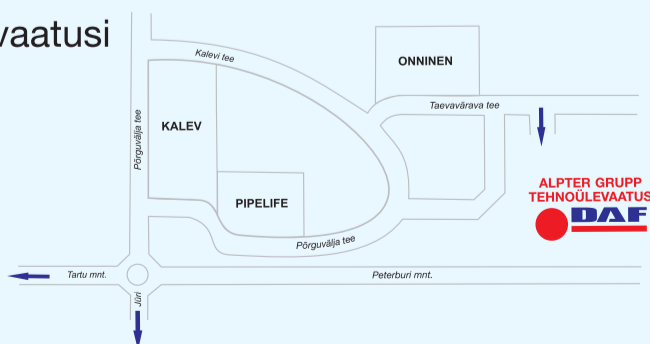
Saen ja lõhun
halumasinaga
3m küttepuid
tellija juures,
vajalik
tööstusvool.
Müün küttepuid.
Küsige lisainfot
tel. 50 38 134 Ivar.

Aiad,
väravad,
terrassid,
lehtlad,
kiviparkett,
haljastustööd.
www.kraugon.ee
5096158

Alates 2008 aasta Juulist oleme avatud
Laupäeval 9.00 - 15.00
Tööpäevadel 8.00 - 19.00

DAF

Teostame igat liiki ülevaatusi
sõidu- ja veoautodele,
bussidele,
traktoritele,
mootorratastele,
haagistele.

Alpter T.Ü.V. OÜ

Taevavärava tee 9a, Rae vald Tel. 606 4230 Mob. 5624 6136
www.alpter.ee tehno.rae@alpter.ee

